

CrossConnect
MINISTRIES

TI DIOS TI AGSAPUL, MISIONTAYO

Ni JACKIE OESCH

DAGITI TATTAO KEN PANGNGARIG

MANIPUD KADAGITI LIBRO TI MATEO, MARKOS, LUKAS, KEN JUAN

LEKSION 1: *KASTA LA UNAY TI PANAGAYAT TI DIOS... TA INTEDNA—NICODEMO*

LEKSION 2: *DAYTOY KADI TI CRISTO—TI SAMARITANA*

LEKSION 3: *ITA NGA ALDAW UMayak IDIAY BALAYMO—ZAKKEO*

LEKSION 4: *DUMNGEG KOMA—TI AGMULMULA, DAGA, KEN BIN-I (BUKEL)*

LEKSION 5: *INKA, KEN ARAMIDEM MET TI KASTA—TI NAIMBAG A SAMARITANO*

LEKSION 6: *KET NANGRUGIDA A NAGRAMRAMBAK—TI AGUR-URAY NGA AMA*

“...adda nga intalimengko ti Saom ditoy pusok...”

Psalm 119:11

Produced by **TENTHPOWERPUBLISHING**
www.tenthpowerpublishing.com

Copyright © 2014 by CrossConnect Ministries.
www.crosscm.org

All rights reserved. No part of this book may be reproduced without permission from the author, except by a reviewer quoting brief passages in a review; nor may any part of this book be reproduced, stored in a retrieval system or copied by mechanical photocopying, recording or other means without written permission from the author.

Unless otherwise indicated, all Scripture quotations are from The Holy Bible, English Standard Version® (ESV®), copyright © 2001 by Crossway, a publishing ministry of Good News Publishers. Used by permission. All rights reserved.

PANANGRUGI

Rugiam ita ti maysa a pannakigasangasat a mangbukel ti biangmo. Daytoy a panagdalyasatmo ket naidumduma kenka ken mangilasin iti biangmo babaen iti regget ken tarigagaymo a rumang-ay iti pannakaawatmo iti libro a maaw-awagan a Ti Nasantoan a Biblia. Ti panangited mo ti bagim ken oras iti panagadal ti mangipatalged iti irarang-aymo iti biag bayat nga agsasao kenka ti Dios babaen ti Saona.

Maiyawis a bayat ti panagadalmo, adda koma kenka dagiti sumaganad a kasapulan:

1. Kopya daytoy a maadal a materyal: *Ti Dios ti Agsapul: Misyontayo*
2. English Standard Version ti Nasantoan a Biblia (ESV). Palagip: No gumatangka ti Biblia, kitaem no mabalbalin ‘tay Biblia nga adda iti:
 - a. ligason a nakaisuratan dagiti pagkonsultaan ti sabsabali pay a paset ti Biblia.
 - b. pagkonsultaan no sadino a paset ti Biblia ti pakasarakan ti isu met laeng a nausar a balikas a gagangay a masarakan iti likudan ti Biblia, ken,
 - c. sumagmamano a mapa a masarakan met laeng iti likodan ti Biblia.
3. Ball pen ken lapis
4. 3x5 wenno 4x6 a tarheta.

No addan dagiti tallo a paset a nainaganan iti #2 addaankan iti makaanay a ramit para iti panagadal ken sisasaganan ti naballigi a panagsukisok babaen kadagitoy nga adalen. No kaspangarigan ta daytoy ti umuna a pannakaisangom iti Biblia, mabalin met a mangrugika iti adalen a napauloan ti *Sukisoken ti Biblia*. Daytoy nga adalen ti mangited iti ramramit iti panagsukisok a naidisenyo a tumulong kenka a mangbukel ti kabaelam ken ipaayannaka iti naan-anay a talged nga kas agad-adal iti Biblia. Ti *Sukisoken ti Biblia* ket mabalin a makopya nga awan baybayadna wenno obligasyon a sungsubatam manipud iti CrossConnect Ministries website (www.crosscm.org). Numan pay mairekomenda daytoy nga adalen, saan met nga rumbeng unay para iti naballigi a panagadal ti *Ti Dios ti Agsapul: Misyontayo*.

Saanka nga agpangngadua a mangmarka ti Bibliam. Kukuam daytoy a Biblia nga adalem. Aramidem a kas kukuam babaen kadagiti isuratmo a pammalagip, dagiti inogedam a balikas, dagiti minarkaam, dagiti pinatimbokelam ken inikkam iti pagitudo. Mabalín nga agusarka iti kuwaderno wenno tablet para kadagiti isuratmo a kapanpanunotan, salsaludsod, ken pangsurotan iti panagdaliasatmo bayat iti panagadal.

Naisurat daytoy nga adalen a material, tapno mabalínam iti agadal a siksika. Addaan iti naiget a disiplina iti bagim maileppasmo daytoy a material a dika unay narigatan. Kagiddan pay daytoy iti pannakaalam idi baro inpormasyon, ibingay dagiti baro pannakapalawag, ken agsaludsod iti sumagmamano a naririgat a saludsod nga agkasapulan ti sungbat. Maiyunay-unay ngarud a mangawiska iti sumagmamano a gagayyemmo a kaduam nga agadal.

Sapay koma ta maaddaanka iti rag-o iti panagadalmo. Sapay koma ta ti pusom ket silulukat nga umawat kas agsasao ti Dios kenka babaen iti Saona. Sapay koma ta dagitoy nga pakasaritaan iti Biblia ti mangipatalged manen kenka ti nagdakkelan nga ayatna nga intedna kenka babaen iti Anakna a ni Jesu-Cristo, nga Apo ken Manangisalakantayo.

Ti Tanda ti Editor: Para iti pakalawlawagan, ti naipadakkel a balikas ket ibagbagana ti Dios. i.e. "...Isu ania ti kinunana."

PAKAUNA

Iti umuna a tallo nga adalen ket maiyam-ammoka iti tallo a tattao iti Baro a Tulag ti Biblia. Tunggal maaysa dagitoy a tattao ket naaddaanda iti gundaway a naiyasideg ken Jesus. Ni Nicodemo ket maysa a Fariseo, ti Babai idiay Bubon ket Samaritana, ken Zakkeo nga agsingsingir iti buwis. Dagitoy a tallo ket kasla saanda man a kandidato a sumrek iti pagarian ti Dios ngem dagitoy a tattao ket nakasinnangoda ni Jesus ket nabalbaliwan ti bibiagda iti agnanayon. Denggem dagiti da. Sumrekka iti kasasaadda ken kitaem ni Jesus no kasano iti pannakaay-ayona a mangidanon kadakuada ti Naimbag a Damag ti agnanayon a biag.

Dagiti tallo a maud-udi nga adalen maamirismo ni Jesus a kas maysa a nalaing nga agibaga ti . Nagaramat ni Jesus kadagiti pangngarig iti panangipakaammona ti naEspirituan a kinapudno kadagiti tattao a sireregta nga agtitipon ken dumngeg kadagiti panursurona. Iti panangisurona maipapan ti kinasagana ti puso nga umawat iti Sao ti Dios sinarita ni Jesus ti mannalon nga agipurpurwak iti bukel. Iti panangisurona maipapan iti kinamanangngaasi kadagiti sabsabali insurona ti maipapan iti Naimbag a Samaritano. Ken iti panangisurona maipapan iti 'di nga agbalbaliw a panagayat ti Dios kadagiti naiyaw-awan sinaritana ti ama a siaanos a nagur-uray ti panagsubli ti anakna.

Imatangan ken dumngeg ken Jesus iti panangipaduyakyak dagiti uppat a nagsurat ti Ebanghelyo ti puso ti Dios. Makidanggaytayo ken Jesus iti panagdaliasatna a mangipadpaduyakyak ti naimbag a damag iti daga ti Canaan (Israel). Kas man la maysa nga agsapsapul kadagiti napukaw a karkararua ti sangkataoan iti panagdaliasatna iti tunggal lugar. Nagbirbirok kadagit napukaw agingga a nasarakanna ida. Awan aniamanna ken Jesus no sarungkaranda isuna uray pay iti tengnga ti rabii, agsakdo ti danum iti tengnga ti aldaw, wenna umuli ti kayo tapno makitada laeng isuna.

Iti panagisursuro Jesus babaen iti pangngarig ipangarangna ti puso ti Dios isu nga agtartarigagay a malukatan koma dagiti laplapayag dagiti puspustayo nga umawat kenkuana, isu nga agtartarigagay nga maaddaantayo iti gundaway a mangidanon ti kaasina kadagiti agkasapulan, ken tartarigagayanna a maiyunnat koma dagiti im-imatayo nga umawat kadagiti napukaw a nasarakanen! Ti panagdaldaliasatna ket adu a puspuso ken bibiag ti nasagidna, dagiti man nakasagana nga umawat iti panursurona kas koma ti agsingsingir ti buwis ken dagiti managbasol ken uray pay kadagiti mangbusbusor ken agdayamudom aniaman dagiti saoen ken ibagana kas dagiti Fariseo ken dagiti Mannursuro ti linteg, gapu ta ammo Jesus ti puso ti Ama nga amin koma ket maisalakan ken dumtengda iti pannakaammo iti kinapudno (2 Timoteo 2:4). Sapay koma ta may-ayoka iti panangammo iti Kinapudnona a makaisalakan.

UMUNA A LEKSION

KASTA LA UNAY TI PANAGAYAT TI DIOS... TA INTEDNA

JOHN 3:1—21-NIKODEMO

PAKABUKLAN TI LEKSION 1

Pakabuklan

Pakauna

Leksion 1: Juan 3:1—21

- Nagtaudka iti Dios
- NaEspirituan a Pannakaiyanak
- Ti Uleg iti Poste
- Ti Nabungon a Naimbag a Damag
- Ad-adu pay a Maipapan ken Nikodemo

PAKAUNA

Daytoy ti pakasaritaan iti maipapan iti maysa a lalaki a napan ken Jesus. Siasiasiasino daytoy a lalaki? Apay a napan ken Jesus iti rabii? Ania ti kayatna a maamoan? Daytoy a pakasaritaan ket saan unay nga attidog ngem iti daytoy a naipakaammo kadatayo ti maipapan ti mannakabalin amin ken ti nadosan nga ayat ti Dios nga Ama. Manipud iti Juan 3:16 ken 17 maibaga kadatayo ti pakasaritaan ti pannakaisalakan a naisurat para kadatayo a mamati. Ammoen ti kasasaad no kasano a naibaga ni Jesus dagitoy a balbalikas iti maysa a lalaki nga awan sarday nga agdamdamag, “Kasano a mapasamak daytoy?”

Imatangan dagiti inaramat ni Jesus a ladawan a mangipalawag kadagiti banbanag ti Dios. Ita kasano a ti maysa a tao ket makastrek iti daytoy a pagarian ti Dios? Maiyanak manen? Dagitoy a kapampanunotan ket nagrigat a maawatan ngem daytoy a lalaki ket ammona ti dakdakamaten ni Jesus nga uleg idia let-ang. Dumngeg a siaannad bayat ti panagpatpatang dagiti dua. Adu ti salsaludsod ti lalaki. No addaka koma iti uneg ti balay ania met ngata dagiti saludsodmo? Kitaem a nalaing ti namindua a daras a pannakausar ti balikas a “ngem” iti bersikulo 16-17. Naglawag dagiti pannakaiyurnosda no ania ti pagayatan ti Dios para kadagiti amin a tattao, ken kangrunaanna no ania ti pagayatan ti Dios para kenka!

LEKSION 1

Paset 1

PAKAUNA: Ti pakasaritaan ni Nicodemo ket saan nga isu ti atiddog. Naibaga laeng, a maysa a lalaki ti napan ken Jesus iti maysa rabii. Kayatna nga ammoen no siasiasiasino ni Jesus ken no kasano a makastrek iti daytoy makunkuna a “Pagarian ti Dios” nga dakdakamaten ni Jesus iti panangisursurona kadagiti tattao. Narigat a maibaga a ni Nicodemo ket agbalin nga adalan ni Jesus. Maibilang isuna iti sekta a mangibilbilang ken Jesus a pangta kadagiti tattoo ti Israel gapu iti turay nga adda kadakuada. Kankanayon a dildillawen ni Jesus dagiti panursuroda a kas panursuro iti tao saan nga iti Dios.

Bayat iti panangbasam ti pakasaritaan sirmataem ti bagim nga adda iti uneg iti balay nga ayan ni Jesus ken Nicodemo. Adalemen iti rabii ngem pagsalsaludsodan ni Nicodemo ni Jesus iti sumagmamano a saludsod. Ania ti kayatmo a damagen ken Jesus? Bayat ti panangdengngemmo ti saritaan da Jesus ken Nicodemo. Takwatem no ania ti ibagbaga ni Jesus ken Nicodemo nga isu met ti ibagbagana kenka.

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 3:1-17

- Ania ti naibaga kadaytoy maipapan iti daytoy a tao?
- Apay nga immay ken Jesus? Ania ti kayatna a maamoan?
- Ania ti insuro ni Jesus kenkuana?

PANURSURO: Tapno maawatan a nalaing daytoy pagteng a panangbisita ni Nicodemo ken Jesus amoentayo dagiti sumagmamano a banbanag maipapan ti sekta dagiti Fariseo. Dagiti Fariseo ket maresrespectoda iti komunidad dagiti Hudio. Mabigbigda gapu iti napasnek a panangisursuroda ti Linteg ken ti natibker a panagtulnogda iti aniaman a kidkiddawen ti linteg. Iti amin a paset ti Baro Tulag adu dagiti paspasamak a dinildillaw ni Jesus daytoy a sekta gapu iti kinaimpokritoda, gapu iti kinasikap ken makaallilaw nga ar-aramidda (Mateo 23). Agbasbasol dagiti Fariseo iti panagtarigagayda ti pammadayaw ken panagrespeto dagiti tattao kadakuada tapno ti akinruwar a langada ti ipangpangrunada. Ammo ni Jesus dagiti puspuso dagitoy a tattao, ket ibagbagana nga adayo ti puspuso dagiti Fariseo iti Dios (Mateo 15:8).

PANAGSANAY:

1. Bersikulo 1: Ni Nicodemo ket maysa a _____. Addaan iti turay pang-relihion, ken _____ dagiti Judio.

2. Ania nga oras a napan ken Jesus (bersikulo 2)? _____.
3. Kasano nga inawaganna ni Jesus? _____.
4. Ania ti ammona maipapan ken Jesus? _____.

PANURSURO: Inaw-awagan ni Nicodemo ni Jesus ti “Rabbi (Mannursuro).” Addaan iti dakkel nga akem ti Mannursuro iti komunidad dagiti Hudio. Dagiti ubbing a lallaki ket sumrekda iti pagadalan (yeshiva) no sadino a maadalanda ti Torah, ti panangadal kadagiti Lima nga umuna a libro ti Daan a Tulag, ken ti Talmud, ti pundasyon ti relihion dagiti nakaugalian ti komunidad dagiti Hudio. Mabigbigbig dagiti Mannursuro gapu ti kinasiribda a mangipatarus kadagiti Linteg ni Moises ken dagiti Profeta. Tunggal agad-adal manipud iti yeshiva ket agpursige nga agbalin a masirib tapno pilien isuna ti Rabbi nga agbalin nga adalanna. Ibilbilang ni Nicodemo ni Jesus a Rabbi, maysa a pumilpili iti adallanna ken sursuroanna ida a kas maysa nga addaan ti turay nga agaramid.

PANAGSANAY:

1. Bigbigen ni Nicodemo a Mannursuro ni Jesus a nagtaod a mismo iti Dios (bersikulo 2). Apay a napanunotna ti kasta? _____
2. Aniada dagiti inaramid ni Jesus a pagilasinan a milagro? Sublianan a basaen ti Adalen a napauloan *Anak ti Dios, Ti Mangisalakantayo*:
 - a. Mateo 14:13—21 _____
 - b. Markos 1:40—45 _____
 - c. Lukas 8:22—25- _____
 - d. Juan 2:1—9^a- _____
 - e. Juan 11:38—44 _____
3. Ania ti naibaga kadayo maipapan iti milagro ni Jesus iti Juan 2:11?
 - a. Ania ti inpakitada? _____
 - b. Ania ti ibunga dagitoy a milagro kadagiti sabali? Kitaenyo me ti Juan 2:23. _____

_____ Gapu kadagiti panursuro ni Jesus ken kadagiti milagro nga inar-aramidna, mamati ni Nicodemo a ni Jesus ket nagtaud iti manipud iti Dios ken ti Dios adda kenkuana (bersikulo 2).
4. Iti daytoy a paset indauloan ni Jesus ti saritaan. Kinunana, “Ibagak kenka ti pudno.” Ni Jesus ket Mannursuro a mangibagbaga ti pudno. Ti Saona, ti Sao nga ibalbalikasna, isu ti kinapudno. Dagiti dadduma a Mannursuro ket ipatarusda ti Linteg segun kadagiti panursuro ken nakaugalianda. Ni Jesus, iti sabali a bangir, ket maipapan iti panangipaduyakyak ti kinapudno ti Dios. Isursurona ni Nicodemo bayat iti panagsaona maipapan iti nalatak a pagilasinan. Ania daytoy a milagro a pagilasinan iti bersikulo 3? _____

Paset 2

PANURSURO: Dagiti balikas ni Jesus iti bersikulo 3 ti nangpataod kadagiti sumagmamano a salsaludsod. Ania ti pagarian ti Dios? Ania ti kayat a saoen ti maiyanak manen a mabalbaliwan? Kayat a bussogen ni Jesus ti puso ni Nicodemo, ti rumusrusing a pammatina no siasiasiasino ni Jesus. Isu a nangrugi ni Jesus no ania ti adda a pammati ni Nicodemo a maipapan ken Jesus.

Ti kayat a saoen iti pagarian ti Dios ket agturay ken agari ti Dios kadagiti puspuso ken bibiag dagiti tattao. Kayat ni Jesus a maamoan ken mapadasan ni Nicodemo ti turay ken ti panagari ti Dios iti puso ken biagna iti kasta agnaed iti pagarian ti Dios. Tapno maaramid daytoy, imbaga ni Jesus, a masapul a mapasamak ti maysa a milagro iti *mismo a kaungganna*. Masapul a maiyanak a mabalbaliwan ni Nicodemo.

PANAGSANAY:

1. Manipud iti kapanunotan ni Nicodemo, imbaga ni Jesus a di mabalin para kenkuana ti agbalin a paset ti pagarian ti Dios. Ania ti sungbat ni Nicodemo iti bersikulo 4? _____

Ket pudno unay iti panangkuna ni Nicodemo! Awan ti siasiasiasinuman ti maaddaan iti pannakayanak a pannakabalbaliw babaen iti iseserrekena iti maikadua a gunduway iti uneg ti tian ni inana.

2. Simmungbat ni Jesus iti sabali manen a panursuro ti kinapudno. Ania ti sungbat ni Jesus ken Nicodemo (bersikulo 5)? _____

Pudno unay ni Jesus. Kasano nga agpadpada a kusto? PAGPAMPANUNOTAN ni Nicodemo ti nataoan a pannakayanak manen ken ni Jesus ket naEspirituan a pannakayanak manen. Linawlawagan daytoy ni Jesus iti bersikulo 6: “Siasiasiasino man a naiyanak iti _____ ket _____, ken ti siasiasiasino man a naiyanak iti _____ ket _____.”

3. No kitaen iti bersikulo 9, ania ti mapanunoty a mabalin a PAGPAMPANUNOTAN ni Nicodemo kabayatan a dumdungeg iti isursuro ni Jesus? _____.

PANURSURO: Mamati dagiti Judio a kaputotan ida ni Abraham ket naisangsangayanda, napili a tattao ti Dios. Mamatida kadagiti kapuonanda, ti pakainaiganda ken Abraham babaen iti pannakayanak, ken ti naiget a panagtulnogda iti linteg ken tulag ti Dios ti napateg kadakuada. Patien ni Nicodemo a makaanayen ti a nataoan a pannakaiyanak nga isu ti nanginaig kenkuana ken Abraham ken ti kari ti Dios. Numan pay no kasta, inikkan ni Jesus ti baro a porma a mangpilit kenkuana a mangpanunot manen ti nabangonanna a panursuro ken nakaugalian.

Daytoy sabali manen a pannakaiyanak, ti baro a kapanpanunotan maipapan ti baro a pannakaiyanak manen. Ibagbaga ni Jesus ken Nicodemo nga awan sersebina a kaputotanda ni Abraham malaksid no maiyanak iti danum

ken espiritu. Kasano garud a ti maysa a tao ket maiyanak iti danum ken Espiritu? Agtultuloy ti saritaan da Jesus ken Nicodemo...

PANAGSANAY:

1. Ania a ladawan ti inaramat ni Jesus iti bersikulo 8? _____.
2. Adda kadi makaawat ti dalan ti angin? _____. Makita kadi daytoy? _____
Malaksid ti ungor a patauden ti angin, adda kadi makaammo no sadino ti pagapoan ken turongenna? _____
Misterio ti angin ngem mariknatayo daytoy. Isu a kuna ni Jesus, “kasta met dagiti _____ iti _____ (bersikulo 8).
3. Iti sidsidaaw ni Nicodemo naibalikasna ti saludsodna (bersikulo 9): _____

4. Ania ti sinaludsod ni Jesus kenkuana (bersikulo 10)? _____

Naannad ni Jesus ke Nicodemo, ti Fariseo, ken Mannursuro iti Linteg. Kunana a maawatda ti misterio a kababalin ti angin babaen iti pannakariknada ngem dida maawat ti misterio a kababalin iti Espiritu a daytoy met ti panpaneknekan dagiti dadduma (bersikulo 11).
5. Kadagiti sumarsaruno a bersikulo (11—15) saritaen ni Jesus ti kinapudno a napakuyogan ti naan-anay a turay.
 - a. Bersikulo 11: “Ibagak kenka ti pudno: _____ no ania ti _____ ken _____ no ania ti _____.”
 - b. Bersikulo 12: “Ibagbagak kadakayo dagiti _____ a banbanag ngem saankayo met a _____ kasano ngarud a _____ no ibagak dagiti _____ a banbanag?”
 - c. Bersikulo 13: “Awan ti immuli sadi _____ malaksid iti daydiay _____ manipud _____, ti _____ ti _____.”
 - d. Bersikulo 14: “Ken kas iti panangibayog ni _____ ti _____ idiy let-ang, kasta met a _____ ti _____ ti _____.”
 - e. Bersikulo 15: Tapno _____ a _____ ket maaddaan ti _____.”

Paset 3

PANURSURO: Para iti Maika-tallo a paset ti daytoy nga adal kasapulantayo ti sumiasi manipud iti pakasaritaan. Iti Juan 3: 14-15 dinakdakamat ni Jesus ti pakasaritaan iti Daan a Tulag. Napasamak daytoy a pakasaritaan idi agalla-alla dagiti Israelita idiy let-ang idi sakbay a dandanidan sumrek iti Daga a Naikari. Ti pakasaritaan ket naisurat iti libro Dagiti Numero iti Daan a Tulag.

ARAMIDEN: Basaen ti Numero 21:4—9

- Sadino ti ayan dagiti Israelita?
- Ania kadi ti parikut?
- Ania kadi ti inkeddeng ti Dios?
- Ania kadi ti panangisalakan ti Dios?

PANURSURO (katuloy): Suroten daytoy a panursuro a kaduana ti daan a mapa nga adda iti likudan ti Bibliam. Agdaldaliasat dagiti Israelita manipud iti Bantay Hor (masarakan iti asideg ti Kadesh Barnea) nga agturong iti Nalabaga a Baybay tapno aglikawda iti daga ti Edom. Dagiti agnanaed iti Edom ket kaputotan ida ni Esau, ti kasingin ni Jacob. Kasakbayanna daytoy, di a pinalubosan dagiti Edomita dagiti Israelita a dumalanda iti dagada iti iseserrekda iti daga ti Canaan (ti Daga a Naikari) (Numero 20:21). Isu a dagiti dagup dagiti amin nga Israelita ket nagturongda idi sabali a ruta. Ita manipud iti Bantay Hor ken ti Nalabaga a Baybay dinaliasatda ti nagatiddog a letang tapno aglikawda iti Edom ken Moab tapno makastrekda iti asideg ti Jericho.

PANAGSANAY:

1. Ania ti ibagbaga kadatayo ti bersikulo 4 maipapan kadagiti Israelita? _____

2. Ket nagsaoda iti maibusor iti _____ ken maibusor ken _____
(bersikulo 5^a).
3. Ania dagiti sumagmamano a reklamoda (bersikulo 5^b)? _____

4. Ania ti insungbat ti Apo iti pagtabbaawda a maibusor kenkuana ken ti adipenna a ni Moses (bersikulo 6^a)? _____.
5. Iti bersikulo 6^b ania ti nagbanagan ti pangngeddeng ti Dios iti Israel? _____

6. Iti bersikulo 7 napan dagiti tattao ken Moses.
 - a. Ania ti inpudnoda? _____
 - b. Ania ti inaramid ni Moses? _____
7. Ania ti inbilin ti Dios ken Moses (bersikulo 8)? _____
_____ Inkari ti
Dios a siasiasiasinuman _____ ken mabalinna ti _____ iti daytoy ket
_____. Ken iti bersikulo 9 naibaga a kasta nga agpayso ti napasamak.

Tandaanan: Ti uleg nga inbayog ni Moses ket maaw-awagan ti Nehustan ken nadadael idi tiempo ti panagturay ken panagreporma ni Ari Hezekiah gapu ta inaramid dagiti Israelita a didiosenda (2 Ar-Ari 18:4)

PAGPAMPANUNOTAN: Dagiti nagita nga uleg ket napanda kadagiti Israelita. Makapatay ti kagatda. Ngem ti Dios nangaramid ti wagas para kadagiti tattao tapno malasatanda dagiti nagita nga uleg. Iti laksid dagiti basol a naaramidda a maibusor Kenkuana ken maibusor ken Moses, iti laksid dagiti aneng-eng ken panagrekreklamoda, iti laksid dagiti no ania ditan nga inar-aramidda, kumitada laeng iti bronse a sinan-uleg a naibayog tapno agbiagda. Babaen iti panangkitada iti sinan-uleg a naibayog iti tengngada, ti Dios a makabael a mangdadael kadakuada gapu ti basolda ket sikakaasi ken inikkanna ti biag ketdi ida.

PANANGIPAKAT: Daytoy nga pakasaritaan ket adda iti itedna nga usar para kadatayo met. Ania ti agtigtignay ken agpangpanggep a mangdadael kadatayo? _____

Ti diablo, ti lubong, ken daytoy lasagtayo dagitoy dagiti banbanag a kankanayon a mangparnuay iti pagdadangadangan a no sadino a makagat ken matay. Ti basol nga isu ti nakainawantayo (Salmo 51:5) ket nagbalin a paset ti DNA-tayo ken inaramidnatayo a nakurkurang ngem iti pinanggep ti Dios idi a pinarsuana ti sangkataoan. Kas ken Nicodemo kayat met ni Jesus a mapadasntayo ti naEspirituan a pannakaiyanak, pannakaiyanak iti danum ken Espiritu. Inbaga ni Jesus ken Nicodemo a babaen laeng iti pannakaiyanak iti danum ken Espiritu a mabalinan ti siasiasiasinuman a kameng iti pagarian ti Dios ken maadaanda ti agnanayon a biag.

Kayat nga ipakaawat ni Jesus ken Nicodemo a kas iti pannakaibayog ti bronse a sinan-uleg para iti pannakaisalakan dagiti kinagat ti uleg idia let-ang kasta met a maibayog ti Anak ti Tao iti krus tapno “siasiasiasinuman a mamati kenkuana ket maaddaan ti agnanayon a biag.” Ti ikikita iti uleg ket tignay ti pammati. Idi kimmita dagiti Israelita ket naisalakanda. No kumita tayo ken Jesus para iti pannakaisalakan dayta met ket tignay ti pammati, tignay ti pammati a makaisalakan, ket inawat tayo ti agnanayon a biag. Iti kasta ti maysa a tao ket maibiliang iti pagarian ti Dios gapu ta ti Anak ti Tao ket naibayog iti krus. Ti pammati ket agtalek nga amin a kumita iti ipapatay ni Jesus ket umawat ti biag nga agpatingga iti kinaagnanayon.!

Kas ti danum ket adda ti amin a biag, kasta met iti buniag iti danum ken ti Sao naiyanak tayo a nabalbaliwan iti baro biag a napunpunno iti Espiritu nga isu ti Sibibiag a Danum. Ania ti ibagbaga kadatayo ti Juan 7:37^b-38? “Ti _____ a _____, _____ tapno _____. Kas kuna ti _____ a _____, _____ dagiti _____ ti _____ a _____ manipud iti _____ ti _____ a _____ kaniak.”

Paset 4

PANURSURO: Ti kangrunaan a Naimbag a Damag ti Dios iti pannakaislakan ket masarakan a naipalaon iti sumaruno a bersikulo. Saan a mamuttalengan dagitoy a balikas. Naibaga amin iti Juan 3:16. Dagitoy a balikas ket di rumbeng a laglag-anen ngem ketdi makiddaw a tunggal maysa ket rumbeng nga iggamanna a siirut daytoy a kinapudno nga “Gapu iti kasta unay a panagayat ti Dios iti lubong, intedna ti kakaisuna nga Anakna, tapno siasiasiasinuman a mamati kenkuana saan a matay no di ket agbiag nga agnanayon.” Ti sumaruno a bersikulo ti mangted ti naan-anay a pannakaawat iti bersikulo 16. Iti bersikulo 17 ibagbaga ti Dios kadatayo a dina inbaon ti Anakna ditoy lubong tapno ukomenna ti lubong, no di ket tapno isalakanna babaen Kenkuana, babaen iti Anakna a Jesus.

PANANGIKABESA: Siguradoen a dagitoy a bersikulo ket maisuratmo iti bassit a papel ket inayonmo dagitoy kadagiti urnongmo a bersikulo. Ti pannakaipakammo ti kari ti Dios dagupen ti Daan a Tulag, umuna kada Adan ken Eva iti Genesis 3:15, Sumaruno ken Abraham iti Genesis 12:3, kalpasanna kadagiti amin a kaputotanna, pimmudno dagitoy a bersikulo. Dagitoy a balikas nga ibagbaga ni Jesus ket maipapan Kenkuana. Isuna ti Naikari a Mesias, Anak ti Dios. Isuna ti pakakitaan ti Ayat ti Dios Ama. Ti ayat ti Dios iti amin a tao ket napalalo ti kadakkelnan ta siaayat nga intedna ti kakaisuna nga Anakna tapno siasiasiasinuman ken amin a tattao a mamati nga isuna ti naikari a Mesias, ti Cristo, ket saan a matay ngem ketdi maaddaan ti agnanayon a biag.

Mabalin a maal-allilawtayo iti panamatitayo nga imbes nga idiydiayaannatayo iti biag nga agnanayon a ti Dios nga Ama a nakatugaw iti tronona idiy langit ket mangted laeng iti pannakaukom kadatayo. Ibagbaga ti bersikulo 17 ti pudno. Natalgedtayo nga immay ni Jesus tapno isalakannatayo a saan ket nga ukomennatayo. Ibagbaga ni Jesus a ti basoltayo, dagiti dakes nga ar-aramidtayo ket saannatayon a mabalin nga ikondenar gapu ta immayen isuna a nangibaklay ti pannusa ti Ama iti basol. Ngarud, saantayo a naukom ngem ketdi naikkan iti baro a biag a nawaya manipud iti buteng, biddut ken pannakaibabain, siwawaya manipud iti pannakahusga ken pannakaukom. Saanen a ti basol ti parikut no di ket ti kinaawan ti pammati. “Siasiasiasinuman a *mamati* kenkuana saan a matay...” Iti Makos 16:16 naibaga pay kadatayo a “... ngem siasiasiasinuman a di mamati ket naukomen.” Ket amin daytoy a banag, salsaludsoden ti Dios, “Patiem kadi daytoy a banag?”

Mabalin a malagipmo manipud iti adal a napauloan *Anak ti Dios, ti Mangisalakantyo* idi a natay ni Lazaro sinao ni Jesus ti isu met laeng a balikas iti kabsat a babai ni Lazaro a ni Marta iti Juan 11:25-26. Inbaga ni Jesus kenkuana, “Siak ti panagungar ken ti biag. Siasiasiasinuman a *mamati* kaniak, uray No matay, agbiagto pay, ket amin nga agbiag ken mamati kaniak saanto a matay. Patiem kadi daytoy?” Ania ti sungbat a pammati ni Marta iti Juan 11:27?

Iti bassit a papel isuratmo dagiti mapampanunotmo no ania ti kayatna a sawen a saankan a maukom ngem nawayawayaan manipud iti patay tapno agbiagka Kenkuana itan ken iti agnanayon (Taga-Roma 8:1-2).

PANGIYABABAAN: Iti daytoy nga adal naiyam-ammotayo ken Nicodemo. Naamoantayo a maysa isuna a mabigbigbig a Fariseo nga adda pasetna iti agturturay iti konseho dagiti Judio. Tarigagayna nga ad-adu pay ti maamoanna maipapan ken Jesus. Inpakaawat ni Jesus kenkuana a dina mabalin iti maibilang iti pagarian ti Dios babaen iti bukodna nga aramid ngem ketdi kasapulanna ti maiyanak a mabalbaliwan iti danum ken Espiritu. Kasapulanna ti Naespirituan a pannakaiyanak. Inaramat ni Jesus ti pakasaritaan ni Moses iti Daan a Tulag, ti panangibayog ni Moses iti sinan-uleg idiy let-ang tapno dagiti tumangad iti sinan-uleg ket saan a matay manipud iti kagat ti uleg. Ket iti panamatida a babaen iti ikikitada iti sinan-uleg saanda a matay (pisikal nga ipapatay) isu a kuna ni Jesus nga amin a kumita kenkuana ken mamati saan a matay (naespirituan nga ipapatay) ngem ketdi maaddaan ti biag nga agnanayon.

Paset 5

PAGPAMPANUNOTAN: Ipaayan ti sumagmamano a kanito a mangpanunot kadagiti sao ni Jesus ken ni Nicodemo. Sika ken siak ket adda ti gundaway a dumngeg iti saritaanda.

1. No duduakayo laeng ken Jesus iti uneg ti kuwerto, ania ngata ti maysa wenno dua a banag nga inbagana ti agpayso a nagsao iti pusom?

a. _____

b. _____

2. Ania ngata met a banag ti inbaga ni Jesus ti nangriribok ken di a mangpatalna kenka a nangegmo?

3. Ania ti patiem a kapatgan a kinapudno a kayat ni Jesus a maamoan maipapan kenkuana ken ti Nailangitan nga Amam? _____

PANANGIPAKAT:

1. Daytoy nga adal ket idiyana ti Naimbag a Damag ti pannakaisalakan para iti amin a mamamti. Ania ti awis ti Dios kadatayo a mamati iti Naimbag a Damag nga inbagana? Ania ti ibagbaga ti Markos 16:15 kadatato?

-
-
2. Ania ti mabalin a mensahetayo iti iruruwartayo iti lubongtayo? _____

 3. Ken, kas iti inbaga ni Jesus ken ni Nicodemo, siasiasianuman a mamati iti mensahem ket maisalakanto! Siasiasinoda dagiti inkabil ni Jesus ditoy pusok ken mangidurduron kaniak tapno mapanak ken ibagak?
 - a. _____
 - b. _____
 - c. _____

AD-ADU PAY A MAIPAPAN KEN NICODEMO: Ket, ania ti napasamak ken Nicodemo? Namati ngata isuna? Pinanawanna ngata ti sekta dagiti Fariseo a kankanayon a mangbabbabalaw ken Jesus ken kangrunaanna pinanggepda isuna a papatayen? Namindua a nadakamat ni Nicodemo iti agduma a gundaway. Kitaentayo....

1. Juan 7:45—52
 - a. Ania ti adda a kasasaad? _____
 - b. Ania ti sinaludsod ni Nicodemo? _____

 - c. Ania ti pammabasolda a maibusor kenkuana? _____
 - d. Pasurotna ka kadi met ni Jesus a kas ken Nicodemo? Naksaganaka kadi a maatarar iti panamatim nga Isuna ti Cristo, ti Anak ti Dios, ti Mesias, ken Mangisalakan ti lubong? Ti kapanpanunotam: _____

2. Juan 19:38—42
 - a. Ania ti adda a kasasaad? _____
 - b. Siasiasiano ti kakuyog ni Nicodemo? _____
 - c. Ania ti intugot ni Nicodemo? _____
 - d. Agpada pasurot ni Jesus da Joseph ti Arimatea ken Nicodemo. Mariknam kadi a tumataeng ni Nicodemo a kas pasurot ni Jesus, naturtured iti panagsaksina? Tumataengka kadi met a kas pasurot ni Jesus ken sisagana a maisagmak ken agsaksi a mangipaneknek no siasiasiano ni Jesus? Ti Kapanpanunotam: _____

KARARAG:

1. Ti kararagko para iti bukodko a pannakilangen ken Jesu-Cristo _____

2. Ti kararagko para iti gayyemko a daytoy ti inpan ni Jesus ditoy pusok? _____

3. Ti kararagko iti pannakiramanko iti Dios iti missionna a mangibingay ti Naimbag a Damag ti
pannakaisalakan iti sibubukel a lubong? _____

MAIKA-DUA A LEKSION

DAYTOY KADI TI CRISTO?

JUAN 4:3 – 42 — TI SAMARITANA

PAKABUKLAN TI LEKSION 2

Pakabuklan

Pakauna

Leksion 2: Juan 4:3—42

- Agkita da Jesus ken ti Babai
- Ti Parikut ti Babai
- Panursuro: Sibibiag a Danum
- Sadino ti Maysa a Pagdaydayawan maikontra iti Siasiasiasino
- Ti “Di a Ninamnama” a Pannakasenga
- Natangkenanen Dagiti Ani
- Amoen ken Patien
- Ti Mysterio iti Ebanghelio

PAKAUNA

Nagbibiyag ni Jesus ti biag nga addaan panggep. Kasapulan a mapan isuna idiay Samaria. Nabannog isuna isu't gapuna a nagtugaw iti abay ti bubon ni Jacob. Ket ditoy a nangrugi ti pakasaritaan. Naisagana ti entablado. Nakasagana isunan para iti babai a nairanrana met a mapan sumakdo iti danum iti tengnga ti aldaw. Siputan ti gagar a pannakisao ni Jesus bayat a luklukatanna ti mata ti puso ti babai tapno iti kamaudiananna mabigbigna ni Jesus a kas Mesias.

Denggen a nalaing bayat a sursuroan ni Jesus dagiti adalan maipapan ti natangkenanen nga ani. Kinaritna ida a luktanda dagiti matmatada tapno makitada dagiti maani ken agani iti anien manipud iti no ania ti naimula.

Awan iti naan-anay a pannakaawat ti babai no siasiasiasino ni Jesus, ngem saan a dayta ti nakalapped kekuana. Nagdardaras a nagawid iti balayna ket inpadpadamagna kadagiti kailianna ken sireregta nga indanonna ti awis nga "Umaykayo ken kitaenyo."

LEKSION 2

Paset 1

PANURSURO: Daytoy sumaruno a pakasaritaan ket maipapan iti babai manipud iti daga a Samaria. Saan a naipakaammo kadatayo ti naganna. No dadduma gagangay laeng a maawagan a “ti babai iti bubon.” Biroken ti maysa a mapa a maipakpakita ti Israel iti panawen iti panagtrabaho ni Jesus. Mabalin nga agpaay daytoy a panangsubli nga adalen wenno mabalin a baro a pannakaammo. Ti Judea ket masarakan iti banda ti abagatan. Ti Galilea ket iti banda ti umamiana ken iti nagbaetan dagitoy a dua a sakup ket ti daga ti Samaria. Ket iti katengngaan ti Samaria a Makita ti siudad ti Sychar saan unay nga adayo iti Bantay Gerizim.

Tapno maragsakanka a makabigbig ti pakasaritaan daytoy nga adal masapul a maawatantayo ti relasion iti nagbaetan dagiti taga-Samaria ken dagiti taga-Judea. Idi sinakop ti Asiria ti kabisera iti akin-Amianan a Pagarian iti Samaria inpanawda ti adu a Judio nga inpan idiay Asiria ken nangipanda kadagiti dayo nga agnaed iti Samaria. Ket dagitoy a dayo intugtugotda met dagiti didiosen a pagdaydayawanda ken nakikallaysada kadagiti judio a nagtalinaed iti Samaria. Ket nagbunga iti naglaok a puli. Dagiti puro a Judio nga agnanaed iti Juda ibilangda daytoy nga pananglipot iti bukodda a nasion ken puli. Isu a dagiti tattao iti Juda ket aramidenda amin a pamuspusan tapno liklikanda iti dumalan iti Samaria ket mas pilienda ti sabali a dalan uray no kaipapanan daytoy ti panangballasiwda ti Karayan Jordan iti daya ket magnada nga agpa-amianan agingga a maballasiwda ti Jordan ket sumrekda manen iti daga ti Galilea.

Ita, kasano a nagkita da Jesus ken iti daytoy a babai, daytoy a Samaritana?

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 4:4—26. Sumagmano a banag a kitaen...

- Ania ti sentro ti saritaan iti bersikulo 7—15?
- Ania ti masursurotayo maipapan iti babai iti bersikulo 16—18?
- Ania ti sentro iti saritaan iti bersikulo 19—24?
- Ania ti inparangarang ni Jesus iti babai iti bersikulo 25—26?

PANAGSANAY:

1. Naamoantayo a manipud iti bersikulo 3 a pimmanaw ni Jesus idiay _____ ket adda ti dalanna nga agturong iti _____. Ania ti kunana kadatayo iti bersikulo 4? _____.

2. Dimteng ni Jesus iti ili ti _____ asideg ti daga a ginatang ni Jacob ken intedna iti anakna a Jose. Ania ti Makita iti Sicar (bersikulo 6)?

3. Ania ti naipakaammo kadatayo maipapan ken Jesu ti bersikulo 6? _____

4. Ania ti oras iti dayta a kanito? _____

Tandaanan: Ti aldaw dagiti Judio ket mangrugi iti alas-6 iti bigat ket agpatingga met iti alas-6 ti malem.

5. Siasiasiasino ti immay a sumakdo iti danum (bersikulo 7)? _____

Tandaanan: Naibaga kadatayo a napan dagiti adalan ni Jesus idia Sicar a gumatang iti makan (bersikulo 8). Kayatna a saoen agtugtugaw ni Jesus iti bubon iti tengnga ti aldaw (bersikulo 6) Ti gagangay nga oras a mapan sumakdo dagiti babai iti siudad ket iti kalamiisna iti bigat wenno iti rabii. No man pay no kasta, tengnga ti aldaw ti kakaisuna nga oras a mapan sumakdo dagiti naikkat iti panagkakaddua. Mabalina a daytoy a Samaritana ket adda iti madi a pakasarsaritaanna ket kayatna a liklikan dagiti sasao dagiti sabali nga umay sumakdo.

6. Ania ti sinaludsod ni Jesus kenkuana? _____

7. Dagdagus a simmungbat ti babai babaen iti panangtedna iti rason a di makisarita kenkuana. Ania ti sungbat ti babai (bersikulo 9)? _____

Ti kababagas ti kinunana: “Dika mabalina nga ikkan ti inumen. Saanmo kayat ti danum nga aggapu kaniak!”

PANURSURO: Daytoy a babai ket adda parikutna ken Jesus. Adda dagiti sumagmamano a banbanag a saan a maawat iti panagkakaddua. Umuna a banda daytoy ket babai, karimrimon a Samaritana. Maikadua, makita isuna iti tengnga ti aldaw iti bubon ket nalawag a saan a napintas ti pakasarsaritaanna. Ken maikatlo, awan ti siasiasiasinuman a mararaem a lalaki iti makisarita iti babai a kasta ti kasasaadna. Ngem awan iti parikot ken Jesus kadagitoy banbanag. Awan aniamanna kenkuana a babai isuna, maysa a Samaritana, Samaritana a dakes ti pakasarsaritaanna. No dagitoy a banbanag a napateg iti babai ken ti panagkakaddua a pagbibiganna ket saan a napateg ken Jesus, ania ngarud iti napateg ken Jesus? Dumngeg a siaannad bayat iti pannakawarwar ti pakasaritaan. Kitaen no ania ti ibilbilang ni Jesus a napateg.

Paset 2

PANAGSANAY:

1. Iti bersikulo 10 kasla nagbaliktad ti saritaan a manipud iti maipapan iti babai naiturong iti maipapan ken Jesus ken no siasiasiasino Isuna. Inbaga ni Jesus iti babai a no am-ammona laeng koma no siasiasiasino

daytoy dumawdawat kenkuana ti inomen dimmawat koma kenkuana ket ikkana isuna ti

-
2. Nangaramid ni Jesus iti nauneg ti kaipapananna a balikas maipapan iti no ania ti idiyana kenkuana. Ania ti kadakkelan a pakaseknan kadaytoy babai (bersikulo 11)? _____

 3. Iti panangidiaya ni Jesus iti danum a sibibiag ibagbagana iti babai nga isuna ti Mesias, ti kakaisuna a makabalin a mangpennek iti panagkasapulanna iti Dios. Ania ti parikut a sansangoen ni Jesus? Kitaen ti Jeremias 2:13^a. “ _____

 4. Ammo ni Jesus a ti karigatan nga ar-aramidenna iti innaldaw-aldaw ket isu ti panangpanawna ti balayna a mapan sumakdo iti danum manipud iti bubon ni Jacob. Maipalagip man kenkuana iti pannakapudotna no siasiasino isuna ken no ania ti nagbanaganna, managanan a Samaritan nga agbibagi iti narugit a kita ti panagbiag. Indiayaan ni Jesus ti babai ti sibibiag a danum, danum a mangpennek, a kayatna a saoen saanen a kasapulan pay a mapan sumakdo iti danum. “Isuamin nga _____ iti daytoy a _____ ket _____ manen, ngem siasiasinuman nga _____ iti _____ nga _____ kenkuana, saanton a _____ manen (bersikulo 13—14^a).
 5. Iti bersikulo 14^b intuloy ni Jesus nga inbaga a ti danum nga itedna ket _____

 6. Ita naala ni Jesus ti imatangna. Ania ti inbaga ti babai ken Jesus iti bersikulo 15? “ _____ tapno diakton _____ wenno tapno diakton _____.”

PANURSURO: Kanayon nga agusar ni Jesus iti banag a pangiladawanna iti saoen a naespirituan a banbanag. Iti Leksiom 1 nagsao ke Nicodemo maipapan iti pananggun-od iti pagarian ti Dios ket inusarna ti ladawan ti pannakaiyanak ken angin tapno suroanna isuna maipapan iti pannakaiyanak iti danum ken Espiritu. Iti daytoy a babai inaramat ni Jesus ti panangiladawan ti danum tapno isurona ti maipapan ti sibibiag a danum., ti danum a mangpennek ken agbalin a maysa nga “ubbog ti danum a mangiburayok iti biag nga agnanayon.” Daytoy sibibiag a danum a mangpennek ket langgen-langen Kenkuana a mangpennek.

PANAGSANAY:

1. Inleppas ni Jesus ti pannakisarsaritan iti babai maipapan ti danum nga itedna ket nagustoan ti babai. Ania ti inbaga ni Jesus iti babai nga aramidenna iti bersikulo 16? _____

2. Ania ti insungbat ti babai (bersikulo 17^a)? _____
3. Ket kinuna ni Jesus kenkuana, “ _____ ”

4. Ania pay ti inbaga ni Jesus iti bersikulo 18? _____

Tandaanan: Inbaga ni Jesus iti babai nga ad-adu pay ti ammona maipapan kenkuana ngem iti daydiay adda nga inbingayna Kenkuana. Inparangarang ni Jesus kenkuana nga ammona nga agbibbiag iti biag ti basol. Ngem iti laksid ti kinapudno nga ammo ni Jesus maipapan kenkuana, awan ti inbagbagana tapno ukomenna isuna (Juan 3:17).

5. Nabigbig daytoy a babai a ni Jesus ket _____ (bersikulo 19) ngem insigida a pinanggepna a baliwan ti saritaan (bersikulo 20). Kayatna a pagsaritaanda ken Jesus ti umno a lugar a pagdaydayawan. Dagiti ammami, Dagiti Samaritano, agdaydayawda iti daytoy a _____ (Mt. Gerizim). Ngem kuna met dagiti Judio a ti umno a lugar pagdaydayawan ket idia _____.

6. Kayat nga ipakaammo ni Jesus iti babai a ti lugar a pagdaydayawan ket saan unay a napateg a pakaseknan. Kinunana iti bersikulo 22, “_____ iti diyo _____ dakami _____ iti _____, ta ti _____ ket agtaod kadagiti _____.” Mas kaykayat ni Jesus nga ammona No siasiasino ti daydayawenna ngem ti no sadino ti pagdaydayawanna. Kayat ni Jesus a maamoan ti babai a dagit agdaydayaw iti Ama ket agdaydayawda iti _____ ken _____ (bersikulo 23). Ti panagdaydayaw ket maipapan iti puso. Saan a ti saludsod no ti umno ken madi. Ti panagdaydayaw ket agayos manipud iti naayat langen-langen iti Ama. Dagiti addaan iti langen-langen Kenkuana ket pudno nga agdaydayaw ta iti pusoda daydayawenda ti Ama iti Espiritu ken Pudno (bersikulo 24).

7. Ammo daytoy a babai nga umay ti Mesias (Cristo) (bersikulo 25). Patienna nga amin a banag ket maipalawag inton umay. Daytoy ti napateg a gundaway inton ipakaammo ni Jesus no siasiasino isuna. Inbagan amin ni Jesus iti babai ti ammona maipapan kenkuana (bersikulo 18) ken awan inlimlimedna ken ita inpakaammo amin ni Jesus ti maipapan kenkuana iti babai no siasiasino isuna ken awan ti inlimlimedna. Ti Maysa nga ur-urayenna ken ti amin nga Israel kaduana nga agkunkuna “_____ (bersikulo 26).”

Paset 3

PAGPAMPANUNOTAN: Agsardengtayo pay iti sumagmano a kanito tapno pagpampanunotantayo no ania ti masursurotayo manitpud ken Jesus.

1. Makapaawis rikna a sublianan iti bersikulo 4 a nakibagaanna kadaytoy a “Masapul a lumabas isuna” idiaiy Samaria. Inaramidna kadi daytoy? Mabalina koma met a napan nanglikaw a kas ar-aramiden dagiti dadduma a Judio gapu iti gurada kadagiti Samaritano. Ngem apay ngarud a kinunana a *masapul* a lumabas idiaiy Samaria? Awan maaramidantayo no di agipapan a gapu iti daytoy a babai a *masapul* a

mapan. Ania ti maadaltayo manipud ken Jesus? _____

2. Kasla adda iti nakadkadlaw a nagdumaan iti nagbaetan da Nicodemo a kasla isuna ti pangrugianan ti kinalinteg ken ti Samaritana a kasla awan iti maibilang kenkuana. Maysa a babai isuna, Samaritana, narugit a Samaritana. Uray no kasta, awan makitatayo ken Jesus a mangpadayaw ti nalinteg a Nicodemo wenno panangokom iti Samaritana. Ti seksualidad ti maysa a tao wenno klase ti panagbiagna ket saan a daytoy ti kangrunaan a pakaseknan ni Jesus. Ngem pagayatanna nga isuda nga agpada ket agbiag nga addaan pannakilangenda iti Dios nga Ama, inpasdek ti Espiritu, addaan iti naan-anay a pannakaammo kenkuan met laeng (Jesus) a kas ti Pudno. Iti Juan 14:6 inbaga ni Jesus kadagiti adalanna ken insawangna nga isuna ti _____, ti _____, ken ti _____.
- Intuloyna a nagkunaanna nga awan ti makapan iti _____ malaksid laeng _____. Nabaknang wenno napanglaw, Fariseo wenno Samaritano, nalinteg wenno narugit kayat ni a Jesus nga amin koma ket maisalakan ken makagtengda iti pannakaammo _____ (1 Timothy2:4) umayda tapno maam-ammoda Isuan, ti Maymaysa nga inbaon ti Ama napno iti _____ ken _____ (Juan 1:14).
- Ania ti maadaltayo manipud ken Jesus? _____

3. Awan sabali a maaramidantayo No di ti agsaludsod no ti saritaan ken nagpatingga iti bersikulo 25. Kasano ngata? Awan panggep ni Jesus a mangtengngel ti Naimbag a Damag iti babai. Inpakaammonan ti kinasiasiasiasinona iti babai a kayatna a saoen kasapulan ti babai nga petpetan no Siasiasino ni Jesus. Maawatna ngata ket mabigbigna no ania ti inbaga ni Jesus kenkuana a kinasiasiasiasinona, nga isuna ti Mesias? Ania makuna ti babai maipapan iti kinasiasiasiasino ni Jesus? Awan duadua a ti Espiritu ti Dios ket agrabtabaho iti babai tapno buklenna ti langen-langen iti daytoy kakaisuna a nangipakaammo nga Isuna ti Cristo. Ania ti maadaltayo manipud ken Jesus? _____

PANANGIPAKAT:

1. No panunoten a nalaing ti trabaho ni Jesus iti daytoy a babai, makaritik a mangpanunot ti trabahok kadagiti tattao nga adda iti aglawlawko isuda a malidlidayan ken nabaybay-an, nakurapay ken naumsi, nasaksaktan ken napabutngan. Saan a kinondenar ni Jesus ti babai ngem ketdi inawatna isuna ken inpakaammona ti bagina kenkuana. Ania ti maysa a banag nga aramidek tapno awatek dagiti dadduma ken ipanko ida iti pannakilangenda kaniak a kas iti inaramid ni Jesus? _____

2. Aw-awisek kadi dagiti dadduma iti biagko a babaen ti biagko ket mabalin a maam-ammoda ni Jesus, ti Mesias a naawagan ti Cristo? Ania ti maysa a pamusposan a mabalin nga agbiagak nga addaan iti panggep a mangipan kadakauada iti pannakilangenda ken Jesus? _____
-

KARARAG: O Apo, karkaritennak no kiddawem kaniak ti sabali a panangpanunot maipapan iti karrubak, dagiti adda iti komunidadko, dagiti tatta nga addaan iti naiduma a panangkita ti lubong kompara kaniak, isuda a nagkurang iti gundaway para iti nalawlawag a masakbayan, isuda nga agib-ibtor iti napsikalan ken kinakurang iti pirak, ken isuda nga agtartarigagay iti napnoan kaipapanan a langen-langen. Itdem kaniak ti puso a kas kenka a mangpili ti agayat ngem ti gura. Isuronak no kasano iti sumrek iti langen-langen nga usarem a mangbendision ken para iti pakaitan-okam. Iburaymo ti Espiritum tapno babaen dagiti sao ken aramid ti kinaimbag ket maamoan dagiti dadduma nga inay-ayatmo isuda. _____

Paset 4

PAKAUNA: Napadasam kadin iti nasinga nga “awan iti tiempona”? Patiek a napadasamon. Iti Juan 4:26 inbaga ni Jesus iti Samaritana nga Isuna ti Mesias ken iti bersikulo 27 naibaga kadayo “ket iti dayta a kanito dimteng dagiti adalanna” manipud idia’y ili no sadino a gimmatangda iti makan. Daytoy a babai nga immay sumakdo ti danum iti oras a namnamaenna nga awan ti makitana a tao ket nabigla ta nakitana ni Jesus ket nabigla manen idi nga agparang dagiti gagayyem ni Jesus.

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 4:27-38. Malasin ti dua nga agduma a banag ti aggidgidan a mapasasamak.

- Adda panagpapatang a mapasasamak ken Jesus ken kadagiti _____.
- Adda panagpapatang a mapasasamak iti babai kadagiti _____.

PANAGSANAY:

1. Ania ti nakabiglaan dagiti adalan iti bersikulo 27? _____
2. Ania dagiti dua a saludsod a dida insaludsod ken Jesus?
 - a. _____
 - b. _____
3. Pimmanaw ti babai (bersikulo 28).
 - a. Ania ti nabatina? _____
 - b. Sadino ti napananna? _____
4. Ania ti inbagaana kadagiti tattao (bersikulo 29)? _____

5. Ania ti tignayda iti inbagana? Ti saludsodna (bersikulo 29^b--30)? _____
6. Kabayatanna, agsubli ken Jesus ken dagiti adalanna (bersikulo 31)... Ania ti pakaseknan dagiti adalan? _____
7. Ania met ti sungbat ni Jesus iti pakaseknanda (bersikulo 32)? _____
8. Ania ti napanunot dagiti adalan iti sarsaritaen ni Jesus (bersikulo 33)? _____
9. Kas ti pannakaaramid ti pannakaiyanak ken ti angin ken Nicodemo ken ti danum ken Espiritu ti Samaritana, nagaramat manen ni Jesus iti banag a mangiladawan tapno saritaenna ti naespirituan a banbanag. Kadagiti adalanna, inusarna ti _____ (bersikulo 34)? Inusarna ti taraon tapno saoen na ti _____
10. Iti bersikulo 35 intultuloy ni Jesus a sinarita ti maani ken dagiti natangkenan a maani, dadduma pay a mangiladlawan a sasao. Kinunana kadakuada nga itangadda dagiti _____, ken kitaenda _____ . Kinunana a dagiti taltalon ket _____ para iti _____.

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Sirmataem a makisasao ni Jesus kadagiti adalanna nga ibagbagana dagitoy a balikas, “Itannawag dagiti matayo ket matmatanyo dagiti taltalon!” Iladawam ti ladawan ti anien, dagiti natangkenan a taltalon!

2. Inyumay ti babai a Samaritana dagit tattao ken Jesus ket isuro ida ni Jesus. Anian a panagkadua iti trabaho! Ti maysa ti nagmula, ken ti maysa met ti nagani. Nagmula ti babai babaen ti pammaneknekn: Umaykayo, kitaenyo ti maysa a lalaki a nangibaga kaniak ti amin nga inar-aramidko. Saan ngata nga isu daytoyen ti Cristo? Inapit ni Jesus ti panursurona iti Saona!

PANAGSANAY:

1. Ania ti naibaga kadatayo iti bersikulo 39? _____
2. Apay a namatida? _____

3. Adu kadagiti umili ti namati gapu iti pammaneknek ti babai. Ken ad-adu pay ti namati gapu iti Sao ni Jesus. Ngem adda banag a napasamak iti puspuso dagitoy a tattao. Kinunada iti babai, “Ita mamatikami, saan a gapu iti _____ ta _____ iti _____ ket _____ a daytoy ti _____ a _____ iti _____ (bersikulo 42).”

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Nagtalinaed ni Jesus iti dua nga aldaw kadagitoy a tattao. Awan maaramidantayo no di agsiddaaw no ania ti nangaramid kadakuada a maamoan ken maibagada a ni Jesus ti Manangisalikan iti lubong. Ti ngata makaay-ayo a kababalinna? Ti ngata kabaelanna nga agisuro tapno maawatanda? Ti ngata sasao nga inbalikasna? Ania ngata? Ti kapanpanunotam: _____
2. Ti pammaneknek ti babai ti nangiturong kadakuada ken Jesus ngem ti Saona ti namagbalin kadakuada a mamati. Bassit laeng ti nangegantayo maipapan iti daytoy a babai. Nakaanayen ti pammaneknekna. Ammotayo ketdi a ti ayat ken panangawat kenkuana ni Jesus ti nangikkat ti pakaibabainanna ken inbulosana a makikadua kenkuana tapno iturongna ti maysa nga ili tapno maam-ammoda ni Jesus a kas Mannubbot ken inwaragawagna nga Isuna ti Manangisalikan iti lubong! Ti kapanpanunotam: _____

Paset 5

PANANGIPAKAT: Iti siasiasiasino ti pakaipadaak?

1. Kaslaak kadi ti babai a Samaritana?
 - a. Diak unay kayat ti makisango iti siasiasiasinuman nga am-ammok gapu ta saan a napintas ti biagko. Dagiti madi a panagpili ket nagbalinda kalamidad.
 - b. Kaykayatko pay a sukatan ti saritaan ngem ti sangoeck ti kinapudno no ania ti nagbanagak.
 - c. Nagrigatko a pasien a ti Mesias, ti Cristo, ti Maysa a Naikari ket ayatennak ken saannak a kondanaren iti laksiid nga ammona ti katataok.
 - d. Gapu ta ay-ayatennak kayatko nga ibaga iti tunggal maysa tapno maam-ammoda met isuana. Kasano a maipadaak iti babai a Samaritana? _____
2. Kaslaak kadi kadagiti adalan?
 - a. Awan pannakaliwliwak iti daytoy a paset ti ili a kadwak dagiti kastoy a klase ti tattao.

- b. Diak a talaga a maawatan no ania ti mapaspasamak ditoy. Pagsasaritaanmi ti taraon a makan ngem sarsaritaem ti maipapan iti pagayatnana a nangibaon kenka ken tapno leppasem ti trabahona, maysa a banag a naisupsupadi.
- c. Jesus, adda kadi makasangom a tao a di makitungtong Kenka? Diak maawatan no kasano a piliem dagiti gagayyemmo.
- d. Agmula, agapit, agani... Lukatak dagiti matak ken kitaek ti katalalonan! Ti laeng makitkitak ket tattao, tattao uray sadinuman ket umayda kenka... Kasano a maipadaak kadagiti adalan? _____

3. Kaslaak kadi kadagiti tattao iti ili?

- a. Siasiasino daytoy a tao? Kasano ti pannakaammona iti amin a banag maipapan iti babai, amin a banbanag nga inlimes ken di mi nga inkankano, amin dagiti banbanag a pagiinnarasaasanmi iti liklikudanna?
- b. Managpalutpotak a pudno. Daytoy a babai aggagar unay maipapan Kenkuana. Saanna nga inar-aramid nga iyawisna nga am-amoemni dagiti lallaki a gagayemna idi. Naisupsupadi la ketdi daytoy.
- c. Naidumduma isuna. Isursuronak kadagiti banbanag a diak pay ammo. Kayatko nga agtalinaed pay Isuna tapno ad-adu pay ti maadalko.
- d. Mamatiak saan laeng a gapu no ania ti inbaga dagiti sabsabali ngem nangegko a mismo iti bagik ket ammok a daytoy a tao ket pudno a Manangisalakan iti lubong. Kasano a maipadaak kadagiti umili? _____

ARAMIDEN: Isuratmo ti pakasaritaam. Ibagam no ania ti *ammom!* Napan ti babai idiay ili ket inbagana ti pakasaritaanna. Inbingayna ti pammaneknekna. Sigurado nga inbagana a napnoan ganaygay, ayat, ken regta gapu ta dagiti tattao ket nagtulnogda iti awisna, “Umaykayo ken kitaenyo...” Ti pakasaritaanna ti nangriing ti ti gagarda maipapan iti tao a nangibaga ti amin nga inar-aramidna. Mabalin kadi a daytoy...? Inbingay ti babai ti adda nga ammona, uray no iti dayta a kanito ket bassit pay laeng ti ammona. Siguro mangrugrugika a mangibilang no ania ti kayatmo a pagbanagan ti biagmo No maam-ammom daytoy a tao a maaw-awagan ti Jesus. Ania ti pakasaritaam? Ania ti napalabasmo? Agtugtugaw ni Jesus iti ayan ti bubon ur-urayenna ti babai a Samaritana. Sirmatem ni Jesus nga agtugtugaw iti ayan ti bubon—wenna saan agtugtugaw iti salasmo, wenna iti pagkapean, wenna iti opisnam, wenna sadinuman a lugar a kanayon nga ayanmo—ur-urayennaka nga umay. Isuratmo ti pakasaritaam bayat nga aw-awisennaka nga umay tapno maam-ammom No siasiasiasino isuna, ti Manangisalakan ti lubong.

Kalpasan a maisuratmo ti pakasaritaam, mangbirokka ti tao ket dawatem kadakuada a dumngegda bayat nga ibagbagam ti pakasaritaam. Dika nga agbutbuteng ken situturedka iti panagsaksim.

PANANGIKABESA: Saan a nagtaray a nagawid ti babai a Samaritana iti balayna ken dina inpanablaag nga inrikep ti ridaw ti kuwartona tapno bukbukodanna iti bagina ti panagsarakda ken Jesus. Saan a nagawid ken naglemmeng. Ngem ketdi napan ket inbingayna ti amin a napasamak. Situtured iti panagsaksina.

Insurat ni San Pablo kadagiti Kristiano iti Efeso bayat iti pannakabalodna. Dinawatna kadagiti Kristiano nga ikarkaraganda isuna tapno agbalin koma a natured iti panagsaksina. Isurat ti Taga-Efeso 6:19-20 iti bassit a papel ken tandaanam.

Dagitoy a bersikulo ket saienda iti misterio iti Ebanghelio. Ania daytoy a misterio? Birokem kadagitoy a bersikulo ti mangted lawag iti misterio ti Ebanghelio:

- Taga-Roma 16:25-27 _____
_____.
- Taga-Colosas 1:26—27 _____
_____.
- Taga-Colosas 2:2-3 _____
_____.
- Taga-Efeso 1:9—10 _____
_____.

KARARAG: Sapay koma ta dagitoy a bersikulo manipud iti Taga-Efeso 6 ket agbalin nga isu ti kararagmo iti innaldaw: Apo, tunggal kanito a lukatak ti ngiwatko sapay koma ta maikkannak dagiti balikas tapno situturedak a mangiwaragawag ti misterio ti Ebangheliom, a no sadino a siak ti pannakabagim... tapno maiwaragawagko a situtured kas ti rumbeng a saock. Amen.

MAIKATLO A LEKSION

ITA NGA ALDAW UMAYAK IDIA Y BALAYMO

LUKE 19:1—10—ZAKKEO

PAKABUKLAN ITI LESSON 3

Pakabuklan

Pakauna

Leksion 3: Lukas 19:1—10

- Dua a Lallaki a Di Makakita
- Ni Jesus ken ni Zakkeo
- Ti Tignay dagiti Tattao
- Ti Panagbirok ti Dios
- Ti Misyonko

PAKAUNA

Daytoy nga pakasaritaan ket nangrugi iti tartaraudi ti Kapitulo 18 ken naitultuloy iti umuna a sangapulo a bersikulo ti kapitulo 19. Pakasaritaan daytoy ti dua a lallaki nga agtarigagay a makakita ken Jesus ngem dida met makita ni Jesus. Agpada a pursigido dagitoy a makakita. Ti maysa nagpukpukkaw ket ti maysa immuli iti kayo. Nakasinnango ni Jesus dagitoy nga agpadpada. Kitaen a siaannad kabayatan nga ipapaayan ni Jesus dagitoy iti pisikal ken naespirituan a pagkita kadagitoy a lallaki. Bayat ti panagadalmo agpursigi ka koma met a kas dagitoy dua a “makita” ni Jesus.

Paliwem dagiti tignay dagiti agduduma a grupo—dagiti adda iti sangoanan dagiti tattao bayat nga umas-asideg ni Jesus iti Jerico ken dagiti tattao a nakakita ken Jesus a napan iti balay ti maysa a “managbasol.” Paliwem ti tignay dagiti dua a “bulsek” a lallaki kalpasan a nakasinnangoda ni Jesus.

Ken dimo a liplipatan a kitaen ti kayo ti Sikamoro. Ania ti panggep daytoy para iti maysa a tao? Kitaem no ania ti kapadana para kenka ken siak nga agbiag a nakasagana ken sireregget a mausar tapno mabalinan dagiti sabsabali a makita ni Jesus.

LEKSION 3

Paset 1

ARAMIDEN: Daytoy maika-tallo a nagakem iti pakasaritaan ket adda ni Jesus iti dalanna nga agturong idiay Jerico. Iti dalanna, nasabetna ti maysa a bulsek a lalaki nga agpalpalama iti igid ti dalan. Basaen ti pakasaritaan a naisurat iti Lukas 18:35—43.

- Ania ti parikut daytoy a lalaki?
- Ania ti dinawatna nga aramiden ni Jesus kenkuana?
- Ania ti inaramid ni Jesus?
- Kasano ti panagsungbat ti lalaki?

PANAGSANAY:

1. Daytoy a lalaki ket _____ nga agpalpalama (bersikulo 35).
2. Idi a mangegna amin nga ariwawa ken nabigbigna a lumabas ni Jesus ania ti impukkawna (bersikulo 37—39)? _____

PANURSURO: Ammo daytoy nga agpalpalama no siasiasino ni Jesus. Inpukkawna, “Jesus, Anak ni Daid, maasika kaniak!” Dagiti balikas nga Anak ni David, ket titulo a no ania ti maiyawag ken Jesus, balbalikas iti pammati ta babaen kadagitoy a balbalikas ibagbagana a mamati isuna a ni Jesus ti Mesias, ti Cristo. Ammona ken namati a maasi kenkuana ni Jesus. Ammona a ni Jesus ket adda pannakabalinna a mangted iti panagkita kenkuana.

PANAGSANAY:

1. Pinaasideg ni Jesus ti bulsek a lalaki kenkuana (bersikulo 40). Ania ti sinaludsod ni Jesus iti bulsek a lalaki (bersikulo 41)? _____
_____.”
2. Insungbatna, “_____.”
3. Inted ni Jesus kenkuana ti _____ (bersikulo 42) ket dagdagus a _____ ti _____.
4. Ket ti lalaki _____ ni Jesus ken _____ ti Dios (bersikulo 43).

ARAMIDEN: Tatandaanam daytoy nga pakasaritaan, basaen ti Lukas 19. Addan ni Jesus iti Jericho no sadino a nasabetna manen ti maysa a lalaki a di makakita. Ti naganna ket Zakkeo. Basaen ti pakasaritaanna iti Lukas 19:1—10.

- Ania ti parikut daytoy a lalaki?
- Ania ti sulbarna?
- Ania met ti sulbar ni Jesus?

PANAGSANAY:

1. Ania ti naibaga kadatayo iti bersikulo 1? _____ . Mabalin a kunaen ti maysa nga awan ti panngep ni Jesus iti dumagas iti Jerico.
2. Agnanaed ni Zakkeo iti Jerico (bersikulo 2). Aniada dagiti dua a banag a naammoantayo maipapan kenkuana?
 - a. Isuna ket _____
 - b. Isuna ket _____

PANURSURO: Dagiti agsingsingir ti buis ket maaw-awaganda pay iti Publikano. Pangulo dagiti Publikano ni Zakkeo. Dagiti Publikano ket agserserbida iti Roma. Tapno makaalada iti bukodda a kinabaknang dagitoy a publikano ket agipakatda kadagiti saan a nainkalinteg a buis kadagiti tattao. Maibilangda a traidor ken magurgurada gapu iti pannakipagpasetda iti panamagtalinaed kadagiti Judio iti babaen ti pannakatagabuda iti Emperador iti Roma.

PANAGSANAY:

1. Segun iti bersikulo 3 ania ti kayat nga aramiden ni Zakkeo? _____

2. Ngem ania ti manglaplapped ken Zakkeo iti panangkitana ken Jesus no siasiasino isuna?
 - a. _____
 - b. _____
3. Ita, ania ti inaramidna (bersikulo 4)? Ket _____ iti masangoananna ket _____ iti kayo ti _____ tapno _____ isuna.

ARAMIDEN: Makapagagar a lagipen nga awan man laeng kadagiti dua, ti bulsek nga agpalpalama ken uray ni Zakkeo ti makabael a makakita ken Jesus. Ugedan dagiti amin balikas nga adda pakainnaiganna iti panangkita ket pannakakita dagitoy dua a pakasaritaan. Kas pangarigan, iti Lukas 18:41 naibaga kadatayo a ti bulsek nga agpalpalama ti sungbatna, “Kayatko ti makakita.” (Pasimudaag: Adda iti walo nadakdakamat).

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Innayon ni San Lukas daytoy a pakasaritaan iti Ebangeliona ken iti amin a banag daytoy maipapan iti bassit a tao. Mabalín a mapanunotyó nga iti daytoy a kinapandekna ti makagapu ti amin a pakarigatanna iti amin a biagna.
 - a. Kasano ngata a naapektaran ti kinapandekna ti riknana iti pannakabigbig? Ti pategna? Ti Panggepna? _____

 - b. Siasiasino ti mapanunotyó a nangted iti daytoy a pangulo dagiti agsingsingir iti buis iti rikna ti pannakabigbig ken pateg? _____

 2. Ita, ti kangrunaan a mabigbigbig a tao ket dandanin lumabas. Apay ngata ta kasta la unayen ti gagar ni Zakkeo a “makita no siasiasino ni Jesus?” Siasiasino daytoy a tao ta nagadu a tattao ti sumursurot kenkuana? No adda iti aniáman a namnamana a makita no siasiasino ni Jesus umuli pay ngata isuna iti kayo? Ania ngata ti riknana iti maysa a nataengan ket kaspulanna ti umuli iti kayo tapno makakita laeng gapu iti kinapandekmo? _____

- Ngem awan a talaga ti sabali a mapagpilianna. No talaga a kayatna a makita ni Jesus masapul nga agdaras ket umuli iti kayo!

Paset 2

PANANGIPAKAT: Panunotem iti sumagmamano laeng a kanito maipapan iti Sikamoro a kayo. Mabalín a maysa daytoy a makapaawis a wagas a mangpanunot ti pakasaritaan ni Zakkeo a karamanka a kas maysa a kayo...

1. Ania ti indiaya ti kayo ken ni Zakkeo? _____

2. Dagiti kayo a Sikamoro ket isuda dagiti tattao a pudno a mangipatpateg kadatayo tapno itag-aydatayo, papigsaendatayo, ken tulongandatayo a mangimutektek ti biag iti naiduma a panangkita. Siasiasiasinoda dagiti nagsarbi a kas kaykayo a Sikamoro iti biagmo?
 - a. Lagipem man ti tiempo a tinengngel ken naaitag-ayka. _____

 - b. Lagipem ti kanito a nangtengngel ken nangitag-ayka iti sabali a tao a tinulongam ida a mangkita ti banag a dida koma nakita no saanka a timmulong? _____

 - c. Daytoy nakuna a Sikamoro a kayo ti nangtulong ken Zakkeo tapno makitana ni Jesus. Ania ngata ti mabalín a pagbaliwan ti biagko no piliek ti agbalin a kayo para kadagiti sabsabali tapno laeng makitada ni Jesus ken masursurda nga am-amoen isuna a kas isuna? _____

d. Kasano ngata nga agbalin a siak ti pagtaudan ti pammatibker a mangitagtag-ay dagiti dadduma tapno in-inot a makitada ni Jesus iti sabali a pannirigan a maiduma iti pannirigan nga adda kadkuada iti napalabas ket maam-ammoda ni Jesus a kas isuna? _____

PANAGSANAY:

1. Ania ti napasamak iti dimteng ni Jesus (ber. 5)? _____. Ammo ni Jesus no sadino ti ayan ni Zakkeo. Ammo met ni Jesus a kayat unay daytoy a tao nga ammoen no siasiasino isuna.
2. Ania ti inbaga ni Jesus ken Zakkeo? _____
3. Adda kadi mariknam a panagdardaras iti timek ni Jesus iti panangawagna ken Zakkeo? Ania a balikas (balbalikas) ti inaramat ni Jesus? _____

PAGPAMPANUNOTAN: Mabalin a saan laeng a “lumabas ni Jesus (bersikulo 1).” Kasano iti panangpanunotmo nga ipakita ni Jesus ti biagna iti panangaramat iti no ania ita iti mapaspasamak iti nagbaetanda ken ni Zakkeo? Ania ti ipangpangrunana? _____

PANANGIPAKAT KADAGITI SALUDSOD: Ania ngata ti isursuro ni Jesus kaniak maipapan iti biagko bayat nga...

1. Ar-aramidek dagiti planok? _____
2. Ilista ti aldawko? _____
3. Usarek ti orasko? _____

PANAGSANAY:

1. Kasano a nagresponde ni Zakkeo (bersikulo 6)? _____
Bimmaba a dagus ni Zakkeo. “Kayat ni Jesus ti umay idiyay balayko ita nga aldaw!” No ti timek ni Jesus ket mangipasimudaag iti panagdardaras, ania met ngata ti ipasimudaag ti *tignay* ni Zakkeo?

-
-
2. Ania ti kayat a saoen dagiti balikas ni Jesus iti daytoy ababa, pangulo dagiti agsingsingir iti buis nga adda iti tuktok ti kayo a Sikamoro? _____
-

PAGPAMPANUNOTAN:

1. No ipanko ti bagik iti lugar ni Zakkeo a makarikrikna iti saan a mabigbigbig ken pandek, saan nga naawat ken sigurado saan a naay-ayat manipud kadagiti padana a tattao, kasano ngata a agsungbatak iti awis ni Jesus? _____
2. Mabalinko kadi nga ibilang a ti panagbisita ni Jesus ket makapadagsen kadagiti planok iti daytoy nga aldaw ken mariknak a mapukaw dagitoyen? Mabalinko ngata a masuronak ken agdanagak a diak ammo no ania met ti pagpampanunotan dagiti tattao? Agdanagak kadi no ania ti mabalinko nga iserbi kekuana iti daytoy a nagababa a pakaammo? Ibingaymo ti kapagpampanunotan: _____
3. Nabaknang a tao ni Zakkeo. Awan dudua a adda dagiti katulongna. Gapu ta maysa a tao ti kayatna a makita no siasiasino ni Jesus ket awan maaramidanna no di agsidsidaaw no mano ti maikkan iti gundaway a makakita no siasiasino ni Jesus. Ibingaymo ti kapanpanunotam: _____

KARARAG: O Apo, no dadduma makariknaak a kas ken Zakkeo. Mariknak a bassitak, saan a mabigbigbig, ken di a mabigbig wenna di a bigbigen dagiti sabsabali. Ammok a kanayon a ti biagko ket saan a pagwadan. Adu dagiti madi a pinilik a nangikabil kaniak iti riribok. Apo Jesus, maasika kaniak a managbasol. Ngem iti sabali a bangir kaslaak met ken Zakkeo, maburbutiaannak. Kayatka a makita no Siasiasinoka. Kayatko iti maiyasideg kenka. Jesus, umayka ditoy balayko ita nga aldaw. Umayka ket agnaedka ditoy pusok. _____

Paset 3

PANAGSANAY:

1. Ania ti nakuna ken tignay dagiti tattao iti nakitada (bersikulo 7)? _____
-

2. Kasano ti panangibilang dagiti tattao ken Zakkeo? _____.
 3. Kasano ti panangibilang dagiti tattao ni Jesus? _____.
- Saan a napintas ken maiyannatup a ni Jesus ket makikadkadua kadagiti managbasol iti pannirigan dagiti tattao. Patienda a ti pannakikadkadua ni Jesus kadagiti managbasol ti namagbalin Kenkuana a managbasol, nagbalin a kas maysa kadakuada. Saanda a mamati a dagiti managbasol ket agbalinda a nalinteg ken nadosan iti pannakikadkadua ken Jesus. Ad-adda pay a sireregta dagiti tattao a mangkondenar ken Zakkeo ngem ti ayatenda isuna babaen iti banag maipapan iti biagna a napakawan iti pannakilangen ken Jesus?
4. Pagpampanunotan laeng.... Mabalín ngata a diay busek nga agpalpalama ket maysa met kadagiti “nagtanabutob?” Wenno, mabalín ngata met a simmuot ken Jesus iti balay ni Zakkeo? Wenno, mabalín a nagsubli iti bukodna a balay tapno panunotenna a nalaing maipapan iti “panangsuot” ken Jesus? Ti kapampanunotam ken ti panpanunotem: _____.

PANANGIKABESA: Ti 2 Corinto 5:21 ket saoenma maipapan iti nagdakkelan a panagsinnokat a napasamak idi a ni Jesus ket naawis iti biagtayo iti basol ken dakes nga ar-aramid. Isurat daytoy a bersikulo: _____

1. Ania ti naisukat? Para iti pagimbagantayo ti Dios inaramidna _____ a _____ isuna a dina ammo ti _____, tapno kenkuana _____ maaramid nga _____ a _____ ti _____.
2. Manipud iti pannirigan dagiti tattao kasano a kitaem a maipakat daytoy ken ni Jesus kas iti iyaapanna iti balay daytoy managbasol a ta a Zakkeo? _____

PAGPAMPANUNOTAN: (Luke 19:8 ken sumaganad a bersikulo)

1. Ania ti naisalsalumina ken ni Zakkeo? Ania ti makagapo kenkuana tapno tumakder ken situtered a mangibaga ti (bersikulo 8): _____
2. Ania ti nangaramid ti biag-a-namagbalbaliw a pakaisaluminaan ti biag ni Zakkeo? _____
3. Ania ti adda a nasursuro ni Zakkeo maipapan ti kinasiasiasino ni Jesus iti dayta nga aldaw? _____

NAUN-UNEG A PANANGAMIRIS: Iti Linteg Levitico saritaenna ti panangallilaw iti kaarruba no takawan ken sauren. Iti Levitico 6:4-5 kunana a no ania ti tinakaw wenno innala babaen iti panangkikil ken dadduma a kapada

dagitoy ket rumbeng a maisubli. Kuna iti versikulo 5 "...Rubeng laeng _____

_____.

Ti Ezekiel 33:14-16 ti mangted iti sumagmamano a pannakalawag iti linteg a mangibilbilin iti panangisubli wenno panagbayad para iti dakes nga inaramid. Karaman ditoy ti panangisubli ti banag nga innala. Sa iti bersikulo 16 kunana "awanen kadagiti _____ nga _____
ti _____ maibusor kenkuana. Isuna ket _____ no ania ti
_____ ken _____ ; isuna ket sigurado nga
_____."

Daytoy ti nangted iti sumagmamano a pannakaawat iti balikas ni Jesus idi kinunana nga "ita nga aldaw immay ti pannakaisalakan iti daytoy a balay." Anak met ni Abraham ni Zakkeo. Isuna ket Judio nga immadayo manipud iti Linteg ket ti kaadda ni Jesus ti nangiparang iti pusona no ania ti datin nga ammo ti pusona. Isuna ket managbasol. Pudno ti kinuna dagiti tattao. Numan pay no kasta, ni Jesus ket nakasarak iti anak ni Abraham a napukaw.

PANANGIPAKAT A SALSALUDSOD:

1. Immay kadin ni Jesus iti balaymo ita nga aldaw? Ti kaadda ni Jesus iti pusom ken iti biagmo ti nangaramid iti pakaidumaan. Ti kaadda ni Jesus iti biagmo, ti biagmo ti mangiyanninag ti nadosan ken kinalinteg. Kasano a a rukodem ti biagmo gapu iti panagbibiang ni Jesus iti kaunggam ken agtrabtrabaho iti mangaramid iti pannakaiduma kenka? _____

_____.
2. Ti kaadda ni Jesus nga agtrabtrabaho kenka, kasano a rukodem ti biagmo a mangiyan-anninag iti nadosan ken kinalinteg? _____
_____.

KARARAG: Apo Jesus, Sika ti kakaisuna a nangala ti basolko iti bagim met laeng. Insukatmo ti kinalintegmo para iti kinamanagbasolko. Panagdayaw ken panagyaman laeng ti adda a maipaayko kenka. Ikkannak ti kabaellan a mangipudno ti basolko saan a gapu ta isu ti kunaen ti Linteg ngem ketdi gapu ti ayatmo kaniak ti mangaramid kaniak tapno ipudnok ken agbiagak a napakawan. _____

_____.

Paset 4

PAGPAMPANUNOTAN: Dinamagtayo daytoy a saludsod: Ania ti adda ken Jesus a makagapu nga inpudno ni Zakkeo dagiti madi nga ar-aramidna ket kayatna a pagtallikudanan daytoy a biagna? Mabigbigtayo a maysa a nabaknang ni Zakkeo gapu kadagiti kinupitna iti Roma. Madakamat ti kinabaknangna a naurnongna iti saan a nasayaat a wagas, inbagana ken Jesus ken amin nga adda iti dayta a gundaway nga itedna ti kagudua ti amin a sanikuana kadagiti napanglaw. Ket kadagiti met sinaurna ket inkarani a bayadanna daytoy iti maminpat a daras ti balorna. Ti kababagas daytoy a kinuna ni Zakkeo ket ti kinabaknangna ken sanikuana ket bassit unay kenkuanan ta naam-ammonan ni Jesus. Ania ti nangala ti lugar iti kinabaknang ken sanikua? Ania ti naisukat kadagitoy? Ti kapanpanunotam ken panpanunotem: _____

PANAGSANAY:

1. Ania ti inbaga ni Jesus ken Zakkeo iti bersikulo 9?

a. _____

b. _____

2. Ken, ania ti kinuna ni Jesus iti bersikulo 10? _____

PANURSURO: Kitaentayo man ti naun-uneg ti bersikulo 9 ken 10. Iti bersikulo 9 kinuna ni Jesus nga ita nga aldaw immay ti pannakaisalakan iti daytoy a balay. Iti Salmo 27:1 mabasatayo ‘Ti _____ ti Silawko ken _____.’” Ti Apo ti Salakanko. Ti pannakaisalakan ket saritaenna ti pannakaluk-at wenno pannakawayawaya. Ti Apo ti Kakaisuna a mangisalakan kaniak manipud iti kinamanagbasolko, manipud iti dakes nga agtarigagay a mangalun-on kaniak, ken manipud agnanayon a pannakadusa. Ti Apo ti Kakaisuna a nangluk-at kaniak, isu ti timmulong kaniak, nangsalaknib kaniak, ken nangparsua kaniak iti pammati nga agtalek tapno mabalinak a sarangten amin a mayat a mangdadael kaniak. Ti Apo ti Salakanko. Sublianantayo ti Lukas 19:9 kinuna ni Jesus “Zakkeo, ita nga aldaw ti Apo ketay iti daytoy a balay, ti Apo, ti Kakaisuna a Salakanmo ken, mangwayawaya!” Intultuloy ni Jesus a kinunana, “...gapu ta daytoy a tao, ket anak met ni Abraham.” Bigbigbigen ni Jesus a ni Zakkeo ket maysa a Judio, maysa nga Israelita, maysa a Hebreo, anak ni Abraham, maysa a sapsapulenna nga isalakan.

Iti bersikulo 10 saoen met laeng ni Jesus ti isu met laeng a banag. Kinunana, “Ta daytoy _____ (ni Jesus, isu a Salakanmo, Zakkeo) ket immay mangbirok ken mangisalakan kadagiti _____ (kayatna a saoen , dagiti annak ni Abraham ken uray ita nga agdama, sika, Zakkeo).” Ti kababagas ti kiNona ni Jesus ket, “Daytoy ti gapuna nga immayak. Immayak a

mangbirbirok kadagiti kukuak, dagiti annak ni Abraham. Immayak pay para kadagiti sabsabali isuda a napukaw, para kadagiti awan ammoda no ania ti kaipapanan ti biag, para kadagiti inadipen ti bukodda a pammati, para kadagiti awanan tapno urnosenda ti bibiagda. Immayak a mangbirbirok kadagiti managbasol, kas kenka, Zakkeo, managbasol a napukaw ngem ita nasarakanen!”

PANANGIKABESA: Dagiti balikas ni Jesus ken Zakkeo ket para met kadatayo amin. Isuratmo ti bersikulo 10 iti bassit a papel ken rugiam nga awaten ti mision ni Jesus ditoy lubong. Daytoy ti pannakaibalikas ti panggepna, no awatenyo. Daytoy ti gapuna nga immay. Manipud pay iti un-unana a panawen, ti Dios ket addan iti mission a mangpasubli kenkuana amin dagiti pinarsuana. Iti Genesis 3:15 ti Mesias ket nalpasen a naikari ket ita daytoy a Mesias ket adda iti balay ni Zakkeo a mangibagbaga kenkuana, “Sika, Zakkeo ti makagapu nga immayak.” “Napukaw idi ngem ita nasarakanka.” “Saanka a makakita a kas iti agpalpalama a bulsek ngem binirbirokka. Siak, ti Anak ti Tao, ti Anak ni David, immayak a nangbirbirok kenka tapno iti kasta ket isalakanka gapu ta awan iti aniaman a wagasmo tapno mabaelannak a saraken.” “Zakkeo, Immayak a nangbirok kenka a kas iti iyuumayki a nangbirok kada Adan ken Eva idiy Hardin ti Eden, ket kas iti panangisalakanko kadakuada babaen iti kari iti Mesias, Ti Manangisalakan, naisalakankan. Siak, ti Mesias nabirokanka ket iti mabiit ipaayko ti biagko para kenka tapno siasiasianuman a mamati Kaniak ket maaddaan ti biag nga agnanayon (Juan 3:16).” “ Zakkeo, Saanak nga immay ditoy tapno ukomenka ngem babaen kaniak maisakankanto (Juan 3:17)!”

Paset 5

PANAGSANAY: Lagipentayo dagiti dadduma a sinapsapul ni Jesus ket nasarakanna ida.....

Pakasarakan	Siasiasino ti Nabirokan?	Sadino ti nakasarakan kadakuada?
Genesis 3:8-9		
Genesis 11:31—12:4		
Exodo 3:1-4		
1 Samuel 3:2—10		
1 Samuel 16:11—12		
1 Ar-Ari 19:19—20		
Nehemias 1:1, 3—4		

PAGPAMPANUNOTAN: Adu pay dagiti dadduma ti naisurat ti pakasaritaanda iti Biblia a mangibagbaga no sadino ti nakabirokan kadakuada ti Dios. Kaaduan a gundaway a nasarakan ti Dios dagiti napukaw a mangiar-aramid kadagiti innaldaw nga trabahoda ken tungtungpalenda dagiti akemda. Awan ti makuna a naisalsalumina no maipapan iti panaglemmeng no ti maysa ket nakabasel wenno umakar iti sabali a lugar nga agkalkallautang no adda iti aniaman a banag a maganabda iti “daytoy nga addang.” Awan ti makuna a naisalumina maipapan iti panagbalin a pastor nga agay-aywan kadagiti karnerom wenno pagsersebiam ti Apo iti simbaanna/tabernakulona/templona. Ken awan ti makuna a naisalsalumina a banag maipapan iti panangsaruno ti arado iti likudan ti toro a baka wenno agserserbi iti ari. Uray sadinuman ti ayanda, inayaban ida ti Dios ket nagbaliw ti biagda. Siaannugotda a nakikadua iti Dios iti misionna a mangbirok ken mangisalakan kadagiti napukaw.

PANANGIPAKAT KADAGITI SALUDSOD:

1. Immay ni Jesus a mangbirok ken mangisakan kadagiti napukaw. Ania ti aramidek iti biangko tapno agbalin met a kukuak ti balikas ti mision ni Jesus? _____
_____.
2. Maibilangak kadi kadagiti tattao nga agtantanabutob wenno siak kadi ket situtered a mangpadanon ken Jesus ket sangailiek, ti sangaili ti maysa a managbasol? Siasiasiasino ti akinbalay ti mabalina a papanan ni Jesus tapno isalakanna no siasiasino ti napukaw? _____
_____.
3. Sadino ti pagnanaedan dagiti tattao a birbiroken ni Jesus? Iti pagbaludan? Iti nakaibalayan dagiti awanan iti balay? Ti karrubak? Ti bukodko a pagtaengan? Kasano ngata nga usarennak ni Jesus tapno mabirokanna ida? _____
_____.
4. Siasiasiasinoda dagiti mayat a tumulong kaniak a mangbirok kadakuada? _____
_____.

KARARAG: Ita ti oras para kenka a makipatang ken Jesus a nakabirok kenka idiy kayo a Sikamoro wenno iti sabali a lugar ken inbagana nga umay *iti balaymo* ita nga aldaw Mabalina a piliem nga ibingay ibingay ken Jesus dagiti sumagmano a sumaganad a kapanpanunotan:

- Apo, ipakitam kaniak no ania ti manlinglinged ti naespirituan a panagkitak tapno marigatanak a mangkita no Siasiasinoka.
- Ti kaaddam Jesus a kas paset ti biagko, ikkannak kadi iti kabaelan a mangbalbaliw dagiti sabsabali ken ti napalabasko a wayawayaanak a mangpakawan dagiti sabsabali a kas iti panangpakawanmo kaniak.
- Agingga ti kaano a masalimetmetak iti bukodko a bagi ti damag nga ita nga aldaw immay ti pannakaisalan *iti balayko!* Immayka a nangsapsapol *kaniak* tapno laeng *isalakannak!*

Apo, itedmo kaniak ti pusom a siaayat a mangsapsapul kadagiti napukaw. Itedmo kaniak dagiti matam tapno makitik ida a babaen iti panangidanonko Kenka iti balayda ket maam-ammodaka no Siasiasinoka ket

maisalakanda. _____

MAIKA-UPPAT A LEKSION

RIMWAR TI AGMULMULA NGA AGMULA

MARCOS 4:1-8 – TI AGMULMULA, DAGA, KEN BUKEL

PAKABUKLAN TI LEKSION 4

Pakabuklan

Pakauna

Leksion 4: Marcos 4:1—20 (Matteo 13:1—23, Lukas 8:4—15)

- Ladladawan ken Pangngarig
- Pangngarig: Ti Agmulmula, Daga, ken Bukel
- Dagiti Palimed ti Pagarian
- Ti Kasasaad ti Daga
- Ti Agmulmula

PAKAUNA

Masansan nga agaramat ti pakasaritaan ni Jesus. Usarena dagiti banbanag nga ammo unayen dagiti tattao tapno maisurona dagiti naespiritoan a kinapudno. Dagitoy a pakasaritaan ket maaw-awagan iti *pangngarig*. Daytoy nga adalen ket linaonna dagiti tallo kadagiti adu a pangngarig nga inbaga ni Jesus. Ti umuna a pangngarig ket maipapan ti agmulmula a rimwar tapno imulana dagiti bin-ina. Kaaduan a kaipapanan daytoy a pangngarig ket naitalimeng iti kasasaad ti daga a nagdissoan dagiti bukel. Ti adal wenno kinasirib daytoy a pakasaritaan ket masarakan kadagiti balikas ni Jesus “No siasiasino ti adda lapayagna a pagdengngeg, dumngeg koma.”

Tantandaan a daytoy a pakasaritaan ket naisurat met iti Matteo 13, Marcos 13, ken Lukas 8. Iti panangaramat kadagitoy a tallo a nakaisurattanna ket mangted iti nayon a kaipapanan ken pannakaawat no ania ti ibagbaga ni Jesus. Naaramat ti Marcos 4:1—20 a kas kangrunaan a basaen.

LEKSION 4

Paset 1

PANURSURO: Iti Leksion 1 ken 2 naamoantayo a nagaramat ni Jesus iti panangiladawan tapno ipalawagna dagiti naespiritoan a kinapudno. Ken ni Nicodemo inusarna ti ladawan ti pannakaiyanak ken angin. Ti babai iti Samaria ket inusarna ti danum. Kas iti pannakaiyanak, angin, ken danum kanayon nga agusar ni Jesus kadagiti gagangay, kadawyan a banbanag iti biag tapno tulonganna dagiti dumngeg a makaawat dagiti naespiritoan a kinapudno nga isursurona. Iti Matteo 13:34 naibaga kadayo amin dagitoy a banbanag ket insao ni _____ kadagiti _____ iti _____; kinapudnona, kinunana nga awan _____ nga awan ti _____. Iti bersikulo 35 intuloy ni Mateo nga ibagbaga no ania ti adda a naipadto maipapan ken Jesus ken no ania ti aramidenna: “ _____ (Salmo 78:2).”

PAKAUNA: Iti Leksion 4-6 maipakita kadayo dagiti tallo kadagiti *nagkaado a pangngarig* nga insursuro ni Jesus. Dagiti pangngarig ket pakasaritaan. Dagiti pakasaritaan, kas iti panangiladawan ket naibasarda kadagiti kadawyan a banbanag iti biag. Dagitoy dagiti sabali a pamuspusan a maaramat tapno ipalawagna ti naespiritoan a kinapudno. Makapagagar a lagipen nga awan ti pangngarig a masarakan iti Libro ni Juan. Ngem ketdi, inusar ni Juan ti balikas a SIAK no sadino a nagusar manen ni Jesus iti gagangay ken kadawyan a banbanag iti biag tapno isurona no siasino Isuna. Sublianan nga adalaen dagiti sumagmamano a SIAK a balikas ni Jesus. Aniada dagiti pangiladawan nga inaramatna?

Pakakitaan	SIAK a balikas	Pangiladawan
Juan 6:35, 48, 51		
Juan 8:12		
Juan 10:7		
Juan 10:11		
Juan 11:25		
Juan 15:1		

ARAMIDEN: Ita kitaentayo dagiti sumagmamano a pangngarig a masarakan iti Matteo 13.

PANAGSANAY:

1. Basaen dagiti sumaganad a pangngarig. Lasinen dagiti pangiladawan ni Jesus nga inaramatna tapno maiyasideg kadagiti tattao. Madlawmo a tunggal pangngarig ket rugianna iti kastoy a balikas “ _____.”
 - a. Matteo 13:24—30-Pangiladawan: _____
 - b. Matteo 13:31-32-Pangiladawan: _____
 - c. Matteo 13:44-45-Pangiladawan: _____

d. Matteo 13:47-52: Pangiladawan: _____

2. Adda iti naimbag wenna naespiritoan a kinapudno kadagiti pangngarig. Basaen manen dagiti tunggal pangngarig ket kitaen no kabaelam met laeng a lasinen ti kinapudno a kayat nga isuro ni Jesus. No marigatanka iti daytoy, mabalinmo latta ti agtuloy iti sumaruno a paset. Saanka a mabati!

a. Bersikulo 24-30-Ti kinapudno: _____

b. Bersikulo 31-32-Ti kinapudno: _____

c. Bersikulo 44-45- Ti kinapudno: _____

d. Bersikulo 47-52-Ti kinapudno: _____

PAKABUKLAN: Dagiti pangngarig kadagitoy sumaruno a tallo a leksion ket:

1. Kitaentayo ti pakasaritaan kas ibagbaga ni Jesus;
2. Lasinen dagiti gagangay, kadawyan a banbanag iti biag nga ammo unayen dagiti tattao a Judio idia Palistenia;
3. Biruken dagiti naespiritoan a kaipapanan ti pangngarig a mangted iti pannakaiyusarna iti biagtayo.

Paset 2

ARAMIDEN: Basaen ti Marcos 4:1-8. Daytoy a pangngarig ket naisurat met idia Matteo 13:1-9 ken Lukas 8:4-8. Biroken, basaen, ken sinialam dagitoy a pakabirokan para iti panagadalmo.

- Sadino ti ayan ni Jesus?
- Siasino ti pangibagbagaanna daytoy a pangngarig?
- Ania ti gagangay, kadawyan a banbanag ti inusar ni Jesus a nalaka a maawatan dagitoy a tattao nga agnanaed iti pagtatalonan?
- Ania ti naggibusan ti pakasaritaan?
- Nalasinoy kadi dagiti kangrunaan a pagsusupiatan iti pakasaritaan a nasarakan iti Mateo ken Lukas?

PANAGSANAY:

1. Madama nga agtugtugaw ni Jesus iti igid ti dan-aw (Mateo 13:1) Numan pay no kasta, nabalbaliwan ti pasamak, manipud iti kinaagmaymaysana iti baybay, a ragragsakenna ti talna ken kinaulimek iti ania ti inbaga ni Marcos iti 4:1_b? _____

2. Tapno mapagustoanna amin a tattao, naglugan ni Jesus iti maysa a bilog. Naguurnong dagiti tattao iti igid ti baybay. Ania ti rinugian a saritaen ni Jesus kadakuada (bersikulo 2)? _____

3. Rinugian ni Jesus a sinursuroan ida babaen kadagiti pangngarig (bersikulo 2). Pinili ni Marcos nga isurat ti maysa kadagitoy.

- a. Siasino ti immuna a nagakem iti pangngarig (bersikulo 3) _____
- b. Ania ti ar-aramidenna? _____
4. Kas ti panagpurwak ti mannalon kadagiti bukel, sadino ti nagdisoan dagiti dadduma a bukel (bersikulo 4)? _____

5. Ania ti napasamak kadagiti bukel a nagdisso iti dalan? _____
6. Sadino ti nagdisoan pay dagiti dadduma a bukel (bersikulo 5_a)? _____
 - a. Ania iti parikot iti kabatoan a lugar? _____
 - b. Ket ania ti napasamak kadagiti bukel (bersikulo 5_b-6)? _____

 - c. Ania ti pagkurkurangan dagiti mula (bersikulo 6_b)? _____

7. Sadino pay ti nagdisoan dagiti dadduma a bukel (bersikulo 7)? _____
 - a. Ania ti problema iti dayta nga oras? _____
 - b. Ania ti napasamak kadagiti naimula? _____
8. Kamaudiananna, sadino ti nagdisoan dagiti nabatbati pay a bukel (bersikulo 8)? _____
 - a. Ket, ania ti nagbanaganna?
 - i. _____
 - ii. _____
 - iii. _____
9. Kasano a ginibusan ni Jesus ti pakasaritaan (bersikulo 9)? _____

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Agmaymaysa nga agtugtugaw ni Jesus iti igid ti baybay. Kalpasanna naibaga kadayo a dakkal a bilang ti tattao ti aglilinetlet nga umasideg kenkuana ket kapilitan a limmugan iti bilog, nagtugaw, ket insursurona dagiti tattao a naguummong iti igid ti baybay. Ti danum a nagbaetan ti bilog ken ti kadaratan ti nangpapigsa pay ti timek ni Jesus a denggen dagiti tattao. No napadasmon iti napan iti igid ti baybay, ammom nga adayo ti madanon ti timek gapu ta saan nga agagsep ti danum iti uni.
2. Mabalina a rimuar ni Jesus iti balay a mapan agtugaw iti igid ti baybay para iti pannakaisagana dagiti tattao nga aguurnong a dumngeg kadagiti panursurona. Ninamnama kadi ni Jesus dagiti aguurnong a tattao? Naggagar kadi ni Jesus para iti maysa manen nga aldaw a napnapno iti panursuro? Ti kapanpanunotam:

3. Ti pakasaritaan nga inbaga ni Jesus ket saan nga isu ti narigat nga awaten. Maysa a mannalon ti napan nagipurwak kadagiti bukel. Dagiti dadduma ket nagdisso iti natangken, nasedsed a daga. Dagiti dadduma nagdisso iti kabatoan nga addaan iti naingpis a daga ket uray pay rimmusing dagiti bukel nalakada met laeng a nanglaylay gapu ta saan a makauneg dagiti ramutda a mangsagepsep iti dam-eg, kangrunaanna iti kapudpudotan ti aldaw. Ket sabsabali pay iti nagdisso iti kasisiitan ket dimadakkal dagiti siit ket lineppesda dagiti mula. Ken adda pay dagiti bukel a nagdisso iti nasayaat, nadam-eg a daga ket nagbungada iti nasayaat a bungbunga nga ad-adu pay ngem iti naimula. Amin a nakangeg iti daytoy a pangngarig ket ammoda a daytoy ket maysa a pakasaritaan maipapan iti adda nga agdama a mapasasamak no ti maysa a mannalon ket agipuruak iti bin-ina.
4. Ita, apay nga inbaga ni Jesus daytoy a pakasaritaan? No addaka ti ummong dagiti tattao ket nangegmo nga ibagbagana daytoy a pakasaritaan, ania ngata ti mapanunotmo a mabalina nga agtaray iti panunotmo? Mabalina a pampunotem ti maysa a banag a kas iti kastoy.... “sige lang Jesus, ituloymo ti agpakasaritaan.” Mabalina a madismayaka ta dimmanonka ditoy tapno laeng denggem ti panursuro ni Jesus

ket ita inbagana laeng ken ti maipapan iti maysa nga agmulmula iti bukel ket awan ti pamalpalatpatam no ania ti kayatna nga isuro kenka. Ti Kapampanunotam: _____

5. Naggibus ni Jesus iti panagkunana, siasiasinoman nga adda pagdengngegna, dumngeg koma.” Daytoy a linya ti balikas ket iggemna ti maysa a nalawag a kinapudno nga isursuro ni Jesus. Daytoy ti punto a kayat nga aramiden ni Jesus. Ti lapayag dumngeg iti aweng wenno uni ngem ti lapayag ti puso dumngeg ken tagtagiurayna a denggen dagiti naun-uneg a banbanag ti Espiritu ti Dios. Iti Daan a Tulag ti dumngeg ket agpada a denggen *ken agtulnog*.

Paset 3

ARAMIDEN: Basaen ti Marcos 4:10—12, Matteo 13:10—17, ken Lukas 8:9—10.

PANAGSANAY:

1. Ania ngata ti kayat a maammoan dagitii adalan ken dagiti dadduma a naguurnong iti lawlaw ni Jesus (Marcos 4:10)? _____
2. Ania ti dinamag dagiti adalan iti Matteo 13:10? _____
3. Iti Lukas 8:9 ania ti kayat a maamoan dagiti adalan? _____

PANURSURO: Amin dagiti tallo a pakabasaan maipapan kadagiti “palimed ti pagarian.” Biruken ken ugedan dagitoy a balikas. Kasla ipaspasimudaag ni Jesus a saan nga amin a sumursurot Kenkuana ken dumngeg Kenkuana nga agisursuro ket sireregta a mangbirok kadagiti palimed ti pagarian. Dumdumnggeda iti nagduduma a gapu. Adda dagiti kankanayon a sumursurot ken Jesus a kumitkita iti wagas a pangdadael ken pangpabasolanda kenkuana iti aniaman nga ibagana. Ngarud dagiti palimed ket saan a banag nga ammo ti kaaddoan. Saan kadi a kasta ti kababalin ti palimed? Kaslaman ibagbaga ni Jesus kadagiti adalanna ken amin a kimmuyog kenkuana a dagiti palimed ti pagarian ket adda a naipalaon kadaytoy a pangngarig. No dagiti agdengdengngeg ken Jesus ket kayatda a maadal dagitoy palimed rumbeng a dumnggeda babaen ti lapayag dagiti pusoda tapno maawatanda. Dagiti palimed ti pagarian ket saan a naiwaras para laeng iti amin ngem para kadagiti sireregta a makaadal, ta ni Jesus ket sireregta a mangisuro. “Siasinoman nga adda lapayagna, dumngeg koma.”

PANAGSANAY: Ibagbaga ni Jesus ti kaipapanan ti pangngarig kadagiti naguurnong iti aglawlawna. Panunotem ti bukodmo a bagi a makidinnupir nga umasideg tapno mangedgmo ni Jesus bayat ti panangipalawag ni Jesus.

1. Ti mannalon ket nagipuruak ti bukel. Ania daytoy a bukel (Marcos 4:14)? _____
2. Bigbigen no ania ti maibagbaga dagiti amin a nagsurat iti Ebanghelio maipapan iti nagduduma a klase ti daga ken no ania ti napasamak kadagiti bukel?
a. Matteo 13

Daga #1 Dalan	Bersikulo 19:
Daga #2 Kabatoan	Bersikulo 20—21:
Daga #3 Kasisiitan	Bersikulo 22:

Daga #4 Nadam-eg	Bersikulo 23:
-----------------------------	---------------

b. Marcos 4

Daga #1 Dalan	Bersikulo 15:
Daga #2 Kabtoan	Bersikulo 16—17:
Daga #3 Kasisiitan	Bersikulo 18—19:
Daga #4 Nadam-eg	Bersikulo 20:

c. Lukas 8

Daga #1 Dalan	Bersikulo 12
Daga #2 Kabtoan	Bersikulo 13:
Daga #3 Kasisiitan	Bersikulo 14
Daga #4 Nadam-eg	Bersikulo 15

PANANGIPAKAT A SALUDSOD:

1. Bayat a pampanunotek ti daga ti pusok, ti lapayag ti pusok, ania ngata a daga ti nagdissoan ti Sao?

2. Ti bukel (ti Sao ti Dios) ket kasapulanna ti daga (puso) tapno agramot ken dumakkel daytoy a bukel. Kaspulan met a maisagana ti daga nga umawat kadagiti bukel. Iti panagtrabaho ti Espiritu ti Dios iti kaunggam, sadino ti pakakitkitaam Kenkuana a mangtabtrabaho ti daga ti pusom tapno dagiti Saona ket agramut ken dumakkel? _____

3. Aniada dagiti banbanag iti agpangpangta iti pusom a mangaramid ti daga a natangken ken narabaw para iti Sao? Ania ti banag a mabalin a mangleppes/mangparut iti Sao iti biagmo?

Paset 4

PAKABUKLAN: Iti ababa a pannakaisao inladawan ni Jesus ti pagbanagan ti bukel iti kasasaad ti daga. Iti Lukas 8:12 ibagbagana kadatayo a ti bukel a nagdisso iti natangken a daga ti puso ket awan a pulos ti gundawayna a makalasad nga agbalin a napintas a mula gapu ta ti _____ ket immay a nangtuktok ti Sao manipud iti _____, tapno saanda a _____ ken _____.

Ti maikadua a daga ibagbaga ni Jesus a dagitoy a tattao nga inawatda a siraragsak ti Sao idi a nangeganda daytoy. Numan pay no kasta. Dagiti mula ket apagbiit laeng gapu ta saan unay a nakapagramot tapno matengngelna ken

mapatibkerna ti mula, taraonanna ken pagpigsanna kadagiti sustansia manipud iti kaunggan ti daga. Inbaga ni Matteo ket idi immay ti _____ wenno _____ gapu iti _____ dagus a _____ (Matteo 13: 21b).

Ti maika'tlo a daga inawatna ti Sao ngem ti bukel ket nagdisso kadagiti siit. Ngem dagiti _____ iti _____ ken ti _____ dagiti _____ ken dagiti _____ nga _____ kadagiti sabsabali a _____ no sumrekda ken _____ ti _____ ket agbalin nga awan _____ (Marcos 4:19).

Kamaudiananna, ti nadam-eg a daga! Inbaga ni San Lukas iti bersikulo 15: Kas dagiti adda iti nadam-eg a daga, isuda dagiti _____ ti Sao _____ iti _____ ken _____ a puso, ken _____ a _____. Daytoy ket maysa a kari.

PANURSURO: Iti pananglawag daytoy a pakabuklan, laglagipen dagiti tattao a kasarsarita ni Jesus. Mabalintayo nga ipapan nga amin a klase ti daga-puso ket naibagian bayat ti panagsaona. Nagsaludsodan Isuna dagiti adalanna apay a makisarsarita Isuna kadagiti pangngarig (Matteo 13:10). Iti Lukas 8:9 dinamagda Kenkuana no ania ti kaipapanan ti pangngarig. Kayatda nga ammoen no ania ti naitalimeng a palimed ti pagarian ti Dios. Dagitoy dagiti sapsapulen dagiti nadam-eg a daga. Daytoy ti puso a dimngeg iti Sao ken sinalimetmetanna daytoy. Daytoy ti puso a dimngeg ken inawat daytoy. Daytoy ti puso a dimngeg ti Sao ken nagtulnoganna daytoy.

Iti Matteo 13:16 inbaga ni Jesus kadagiti tattao a nanglawlaw kenkuana, “Nabendisionan dagiti matayo gapu ta makakitada, ken dagiti lapayagyo gapu ta makangegda.” Ti palimed ti pagarian ti Dios ket addan iti sangoananda. Ni Jesus ti Kakaisuna (Santo) a mangiturturong iti pagarian ti Dios! Dagiti profeta ken nalinteg a tattao ket agtartarigagay a makakita iti Mesias, ti Cristo, ti Naikari Santo ngem dida a nakita ken nangeg Isuna, ti Santo nga Isu ti Sao, Jesu-Cristo.

Ita kasapulantayo a sublianan ti pannakailawlawag ti pangngarig. Ania ti naibaga kadatayo maipapan iti bukel (Lukas 8:11)? Tunggal maysa kadagitoy a nangsurat ti Ebangelio ket maymaysa ti ibagbagada maipapan iti bukel. Ti bukel ket isu ti _____. Ti sumaruno a pangkitaantayo ket iti Juan 1:1-2 a no sadino a naibaga kadatayo ti Sao ket addan idi punganay, ken ti Juan 1:14 kunana a ti _____ ket nagbalin _____ ken _____ kadatayo.

Ti Sao ket isu ti naibalikas a Sao ti Dios ngem palpalagipannatayo ni Juan a ni Jesus Isu ti Sao. Ti agtaltalon napan nagipuruak ti bukel ket dagiti bukel ket nagdissoda iti agduduma a klase ti daga. Ibagbaga ni Jesus no kasano nga awaten isuna dagiti agduduma a puso. Saan nga inawat isuna dagiti dadduma a puso gapu ti maysa a managdakdakes. Pasangbayen isuna dagiti dadduma ngem iti apangkanito laeng. Kalpasan a makitada nga adda iti kaibatoganna a gatad ti panangawatda kenkuana iti puspusoda didan kayat ti makipagpaset Kenkuana. Kadagiti dadduma malpes isuna gapu iti kanayon a panagdandanagda kadagiti pakaseknanda iti daytoy a biag wenno maallilawda babaen iti kinabaknang ket didan a kasapulan isuna gapu ta tartarigagayanda dagiti banbanag. Ngem kadagiti immawat kenkuana, isuda a nangarakop ken nangpasangbay kenkuana iti kaunggan iti pusoda ken agbbibiag ken inawisda isuna nga ipanna kadakuada dagiti palimed ti pagarian, dagiti inaramidna nga agbunga iti adu, agbunga iti sagsasangagasut, innem a pulo, wenno tallo pulo a daras iti no ania ti naimula!

PANANGIPAKAT A SALUDSOD: Sadino ti pangkitaam ti bagim iti daytoy a ladawan? Ni kadi Jesus, ti Sao a nagbalin a lasag, ket pinasangbaymo iti kaunggan ti pusom ken inarakopmo isuna kas Santo a mangig-iggem dagiti palimed ti pagarian ti Dios, kas Santo nga agtarigagay a mangibingay amin a palimedna kadayo amin? Ikkam ti bagim a mangpanunot iti daytoy ken isuratmo dagiti sumagmamano a kapanpanunotam: _____

KARARAG: Apo Jesus, itultuloymo ti mangtrabaho ti daga ti pusok. Iyadayom kaniak ti kinadakes. Patuboem dagiti ramot ti pammatik a mangiyangkla iti relasionko kenka. Sika koma ti agbalin a kalasag iti aglawlawko a mangsalaknib kaniak manipud kadagiti nagkaadu a mayat a mangleppes ti pannakaawatko no Siasinoka ken amin a mayat a mangallilaw a mangpanunot nga adda banag a dakdakkal pateg ngem iti pannakaammo Kenka. Itultuloymo nga ipakaammo kaniak dagiti palimed ti pagarian tapno maawatak, awatek, ken pagtalinaedenka iti biagko iti amin nga aldawko. Ken iti panagan-anus agpataod ti bunga a mangted dayag ken dayaw iti nasantoan a naganmo

Paset 5

PAKAUNA: Adda iti maysa a kangrunaan a parte iti daytoy a pangngarig a sangoentayo sakbay a maiturpostayo daytoy nga adalen. Ti saludsod ket: Siasino daytoy mannalon? Naibaga kadayo maipapan ti bukel ken ti nadumaduma a klase ti daga ngem saan a naipabigbig kadayo ti mannalon. Tunggal nagsurat ti Ebanghelio ket gagangay laeng a kinunada, “ti agtaltalon rimuar a mapan agmula iti bukel.” Kinunana iti Marcos 4 iti pannakaipalawag ti pangngarig, Ti agtaltalon immulana ti Sao.”

PAGPAMPANUNOTAN: Iti apangkanito ibilangmo ti bagim a *sika* ti agtaltalon. Sika ti agipurpurwak ti bukel. Sika ti agmulmula tapno aganika iti mula nagbunga iti sangagasot, sangapulo ket innem, ket tallopulo nga ad-adu ngem iti naimula.

1. Sadino ti ayan ti daga a pagipurpurwakam iti bukel? _____
2. Ania ti imulmulam? _____
3. Ania ti namnamaem nga apiten? _____
4. Nabuslonka kadi nga agmulmula tapno aganika iti nabuslon nga apit? _____

PANANGIPAKAT: No sika ken siak ti agtaltalon, siasinoda dagiti kaddua dagiti pangibingbingayantayo ti ayat ni Jesus? Sadino ti pakitiptiponan ken pakilinlinnaokantayo wenna nagtaltalinaedtayon a nasayaat iti bagbagitayo? Mabalina nga adda iti dakkal a sako dagiti bukel ti agtaltalon ngem no saanna nga imula dagitoy awan ti apitenna.

1. Sadino dagiti lugar a nakilaokak kadagiti sabsabali ken pinilik nga imula ti bukel ti Sao? _____
2. Sadino ti pagipurpurwakak iti bukel, ti pangibingbingayak ti kinapudno maipapan kenkuana ken ti tarigagayna nga agturay ken agari iti puso ti tunggal maysa kadayo? _____

3. No maysaak nga agtaltalon, sibubuslon kadi nga ipurpurwakko dagiti Sao wenno naannadak ken arinkedkeden? Ipalpalubosko kadi ti buteng a mangdadael ti bukel iti dalan ken kabatoan a daga ti manglapped kaniak a sireregta nga agipurwak iti ad-adayo ken nalawlawwa tapno ti Sao ket mangted iti nawadwad nga ani? Ania ti napintas nga aramidek? _____

Ania ti rumbeng nga aramidek tapno makaaramidak iti naisalsalumina? _____

4. Kitkitaek kadi idin ti pagbanagan ti adda iti sakok? Ania ngata ti aramiden ti Espiritu ti Dios iti bukel ti Saona kas inrantak nga inruar kadagiti karrubak, iti aglawlawko, kadagiti ummong dagiti gagayyemko, ken amin a sabsabali a lugar no sadino nga agur-uray ti nadam-eg a daga? Sumagmamano a kapanpanunotam: _____

PANANGIKABESA: Inkari ti Dios ti maani! Nabuslon nga apit! Agsapsapul Isuna kadagiti agtaltalon a sirarag-o a mapan ken agipuruak iti bukel ita nga aldaw. Ti matandaanan ita a bersikulo para iti daytoy a leksion ket naadawda manipud iti Isaias 55:10—11. No natandaanamon dagitoy ngarud aramatem daytoy a kanito a kitaen manen. No saan pay, isuratmo dagitoy a bersikulo iti bassit a papel ket nanamem daytoy a kari ti Dios a kas balikas a mangpatibker, namnama, ken maysa a kari nga pagbalinennaka a nabunga iti mamingasut a daras ngem iti naimulam! Ibagbagana kadatayo babaen ken Profeta Isaias: Ta kas iti _____ ken ti _____ a bumaba manipud _____ ket saan nga _____ dita ngem ketdi _____ ti _____ aramidenna a mangpataod ken _____, mangted iti _____ iti _____ ken _____ kadagiti _____; kasta met ti _____ a rumwar manipud iti _____; saanto nga _____ kaniak a _____, ngem ketdi _____ no ania ti _____ ken _____ iti _____ nangibaonak kenkuana.”

KARARAG: Apo Jesus, nalaklaka nga amang a basaen dagiti pangngarig ngem iti panunotek ti gundaway nga agsaksi. Nakitak a nagrigat a patien dagiti karim a mangpataudka iti anien. Nakitak a nagrigat gayam a saoen ken sibubuslon nga ipuruak dagiti bukel. Mariknak a kasla nagbassit ti ammok ket kasapulak ti ad-adu a pannakammo. Mabutengak nga agmaymaysa ngem ammok met nga adda kaniak dagiti karkarim. Kaykayatko pay ti agtalinaed idiy balay ngem ammok met nga ibabaonak. Iggamannak ket wayawayaannak manipud kadagiti amin a nangreppet iti buteng iti pusok. Pagtalinaeddennak a sipapanunot a amin kadagitoy ket ti maipapan Kenka. Ti Sao a nagbalin a lasag a nakipagnaed kadatayo, ti Sao ti Dios!

MAIKALIMA A LEKSION

INKA, KEN ARAMIDEM MET TI KASTA

LUKAS 10:25-37 – TI NAIMBAG A SAMARITANO

PAKABUKLAN TI LEKSION 5

Pakabuklan

Pakauna

Leksion 5: Lukas 10:25-37

- Ni Jesus ken ti Maestro ti Linteg
- Siasiasino ti Kaarrubak?
- Pangngarig ti Naimbag a Samaritano
- Kinaimbag ken Asi
- Inka ket Aramidem met it Kasta

PAKAUNA

Iti daytoy sumaruno a pangngarig maipakita kadatayo ti panagtignay ti kinaimbag. Basaen a nasiyaat dagiti bersikulo. Paliuwen ti lalaki iti sarsaritaen ni Jesus a nangasikaso iti nadangran nga agdaldaliasat. Sippawen ti ugalina. Panunoten met ni Jesus a makisasao iti lalaki a nagsaludsod, “Ania ti rumbeng nga aramidek tapno magunodko ti agnanayon a biag?” ket intuloyna ti nagsaludsod pay, “Ket siasiasino ti kaarrubak?” Napadasam kadin a sinaludsod daytoy?

Ammo idi ni Jesus ti adda iti puso ti lalaki a mangsubok Kenkuana. Ammona dagiti puso dagiti agbibbiag iti napno a kinaimbag ken asi a panagbiag. Ammona ti kinapateg dagiti langgen-langgen ken ti gated ti biag ti tao ken nailangitan nga Amana. Ileppasna ti pannakisangona iti lalaki kadagitoy a sao, “Inka, ket aramidem met ti kasta.” Awan ti ibati ni Jesus a siled ti panagsusupiat. Ti manangngaasi ket umawatto ti asi (Mateo 5:7).

LEKSION 5

Paset 1

PANURSURO: Ti leksion 5 ket panangadal iti pangngarig maipapan iti ayat, ayat para iti Dios ken ayat iti karruba. Iti napudno a Judio ti Tora, ti kangatoan a linteg, ket ti Linteg ni Moises a nairaman dagiti Sangapulo a Bilin ken paglitegan Levita ket masarakan amin kadagiti umuna a lima a libro ti Daan a Tulag, Pentateuch. Ti Linteg ni Moises ket ti nadosan a linteg ti Dios naited para iti panangidalan ken panangirutong a no kasano a ti komunidad dagiti Judio ket agbiag. Ti mas nainget a tao a mangpatalinaed kadagiti linteg mas karesperespeto ti maawatna manipud iti komunidad.

Kas sublianam manipud iti adal ken Nicodemo, dagiti Fariseo ket mabigbigbig a nasaririt kadagiti linteg. Ni Jesus, numan pay, ket naisupadi la unay kadagitoy a lallaki gapu ta napukawda ti panagkitada maipapan iti panggep ti Linteg. Nagliwayda a mangawat no apay nga inted ti Dios ti Linteg. Inramatda ti linteg a mangital-o iti bukodda a bagi imbes koma a kas mangidalan a mangayat iti Dios ken mangayat kadagiti karruba. Inyeg ni Jesus kadagiti komunidad dagiti Judio ti bagina ken dagiti panursurona ti linteg ti ayat a naitanem iti uneg iti kinapalanguad a panagtulnog kadagiti gagangay nga aramid ken saan nga aramiden a nagbalin nga *isudan* ti akinlinteg.

ARAMIDEN: Basaen ti Lukas 10:25-28.

- Siasiasino idi ti napan ken Jesus?
- Apay a napan?
- Ania ti saludsodna?
- Ania ti sungbat idi ni Jesus?

PANAGSANAY:

1. Siasiasino idi ti napan ken Jesus (bersikulo 25a)? _____
Tapno maaramid ti nalawlawag a ladawan no ania ti mapaspasamak, ania ti naibaga kadayo iti Mateo 22:34-35a? _____
 2. Immay idi tapno _____ ni Jesus. Dadduma a panangipatarus usarenda ti sao a *sinulisog*. Dagitoy a nasaririt kayatda a suboken ni Jesus tapno kumitada iti panagliwayna ket adda pangumsianda kadagiti panursurona ket kamaudiananna laksidenda Isuna a kas Mesias. Ti saludsodda ken ti sungbat ni Jesus ket ngannganin agparang a kasla ay-ayam a naidauloan iti “Lipiten ti Mannursuro.”
 3. Agsubli iti Lukas 10... Ngarud, dagiti nasaririt saludsodenda ni Jesus (bersikulo 25)? _____
-

4. Isubli ni Jesus ti saludsod iti nasaririt. Ania ti saludsodna? _____

5. Insigida a ti nasaririt ket nasungbatanna idi no kasano a basaen ti Linteg (bersikulo 27) “ _____
ti _____ a _____ iti isu-amin a _____, ken iti isu-amin a _____,
ken kadagiti amin a _____, ken iti amin nga _____ (Deuteronomio 6:5), ken ti
_____ kas iti _____ (Levitico 19:18).
6. Ket nagsungbat ni Jesus (bersikulo 28): _____

PAGPAMPANUNOTAN:

1. No maysaka kadagiti kaedadanna idi ket nasaririt met iti Linteg, ania ti adda nga agtartaray ngata iti ulon ita? _____

2. Daytoy a Fariseo nagsaludsod a mangipakpakita no naaramidna ti kusto kadagiti pudno a banbanag a makaisalakan iti bagina. Sinaludsodna, “Ania ti rumbeng nga aramidek tapno magun-odko ti agnanayon a biag?” Ania ti mapanunotmo a padpadaanna nga ibaga ni Jesus? _____
3. Iti panagpampanunotna a dayawen ni Jesus isuna gapu iti nalinteg a panagbiagna nagbiddut ket napasanud idi sinungbatan ni Jesus ti sabali a saludsod. Iti kamaudiananna, isu ket nasaririt. Ania ti pakabuklan dagiti dua a Linteg ti Daan a Tulag? _____

Paset 2

PANURSURO: Dagiti Bilin a naited iti Exodo 20 ket no dadduma bingayenna iti dua a tapi, wenno dagiti pannakabingbingay. Ti umuna a tapi ramaramenna dagiti umuna a tallo a bilin:

1. Awan sabali a diosmo iti sangok.
2. Dika aramaten ti nagan ti Apo a Diosmo iti barengbareng.
3. Laglagipem a santifikaren ti Aldaw a Panaginana.

Dagitoy tallo a bilin ibagbagada ti maipapan iti panagayat para iti _____.

Ti maikaddua a tapi ramaramenna dagiti pito a maudi a bilin:

4. Dayawem da amam ken inam tapno umatiddog ti panagbiagmo ditoy rabaw ti daga.
5. Dika mamapatay.
6. Dika makikamalala.
7. Dika agtakaw.
8. Dika agsaksi ti ulbod a maibusor iti padam a tao.
9. Dika aguman ti balay ti padam a tao.

10. Dika aguman ti asawa ti karrubam, wenno ti tagabuna a lalaki, wenno ti tagabuna a babai, wenno ti baka, wenno ti asno, wenno aniaman a kukua ti kaarrubam.

Dagitoy pito a bilin ibagbagada ti maipapan iti panagayat para iti _____.

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Inannugotan ni Jesus ti nasaririt babaen iti panangibagana kenkuana a kusto ti sungbatna ngem ita kasla in-inutenna a pabassiten ti panagtalek ti Fariseo iti bagina nga itangtangsitna idi kinuna ni Jesus, “Aramidem daytoy ket agbiagkanto.” Ti panangammo ken panangiyubra ket dua nga agsupadi a banag. Ti lalaki ammona idi ti umno a sungbat ngem ni Jesus ammona a saanna nga ar-aramiden no ania ti ipaannugot ti Linteg. Roma 3:20 ipalagipna kadatayo amin a “ta ti _____ ti _____ awanto ti lasag a _____ iti sango ti Dios, ta _____ ti Linteg _____ ti _____.
2. Kasano ita ti marikrikna ti nasaririt ti Linteg? Napanpanunotmo kadin a no naimbagkan matawidmon ti biag nga agnanayon, maisalakan, ket mapan sadi langit no matayka? _____

3. Kasano ngata ti ammom nga ibaga kenka ni Jesus? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Lukas 10:29-37.

- Ania idi ti kabarbaro a saludsod ti nasaririt?
- Siasiasino dagiti tattao iti sarita ni Jesus?
- Ania ti saludsod ni Jesus iti lalaki?
- Ania dagiti balikas nga inbati ni Jesus iti lalaki?

PANAGSANAY: Dagiti sao ni Jesus “aramidem daytoy ket agbiagkanto: ket nakababalaw. No tinungpalna no ania ti inbaga ti Linteg agbiag koma ngem ti pudno ket saanna nga inayat ti karrubana.

1. Maadaltayo a daytoy a lalaki ket marigrigatan kadagiti sao ni Jesus iti bersikulo 28. Ania ti naibagbaga kadatayo maipapan kenkuana iti bersikulo 29? _____

2. Ammo ni Jesus ti pampanunoten ti lalaki nga iti kabaelanna ket iti panangtungpal ti Linteg ngem ammo met ni Jesus no ania ti pagkuranganna. Ipamatmat ti nasaririt no sadino ti paglainganna tapno matungpal ti Linteg. Ania ti saludsodenna ken Jesus (bersikulo 29)? _____

3. Iti sungbat iti saludsodna, inbaga ni Jesus ti _____.
4. Sadino ti napanan ti lalaki (bersikulo 30)? _____
Ti Jerusalem ket masarakan iti ngato ti Bantay Sion. Ti dalliasat manipud Jerusalem a mapan Jericho ket

narikut ken napeggad a pababa. Naderraas daytoy a dalan a naam-ammoan gapu kadagiti mananakaw ken tulisan.

5. Ania ti napasamak kenkuana iti dalanna? _____
 6. Ania ti inaramid dagiti tulisan kenkuana? _____
 7. Ania ti kasasaadna idi a pinanawanda? _____
 8. Ti barbaro a tao ket maiserrek iti pakasaritaan (bersikulo 31). Siasiasino isuna? _____
 9. Ania ti inaramidna idi nakitana ti lalaki iti dalan? _____
-

PANURSURO: Babaen iti pananglabas ti padi iti sabali a bangir tungtungpalenna ti linteg Levitico a kunana: “Ti padi ket saan a maiparbeng a _____ ti bagina a maipuong iti natay kadagiti kailianna. Ti padi iti yan ti pangngarig ni Jesus ket tinungpalna ti Linteg babaen iti pananglisina ti lalaki.

Kasta met laeng ti inaramid ti Levita iti Lukas 10:32. Ania ti naaramidna? _____ Dagiti Levita ket insalumina ti Dios ida nga agbalin a papadina. Malaksid iti panangipakita ti Levita ti sangkabassit a panagtarigagay iti yan ti pangngarig ket agpada met la ti inaramidna a kas iti padi. Agpada a lallaki ket linabsanda iti sabali a bangir.

Paset 3

PANAGSANAY:

1. Siasiasino ti simmaruno a limmabas iti dalan (bersikulo 33)? _____
Sublianan a lagipen manipud Leksion 2 dagiti dadduma a guranggura a napasasamak iti nagbaetan dagiti Judio ken dagiti Samaritano. Dagiti Judio ket nagtaudda mismo iti kaputotan ni Abraham ket inyarigda dagiti Samaritano a naglalaok a puli agsipud ta idi ken iti sumaruno a panagpanaw ket nakiasawada kadagiti gangannaet a nangtagikua ti daga.
2. Ania ti inaramid ti Samaritano?
 - a. _____ iti yan ti lalaki _____ (bersikulo 33)
 - b. Ania ti napasamak iti Samaritano idi nakitana ti lalaki? _____
 - c. Ania dagiti adding nga inaramidna tapno matulonganna ti lalaki (bersikulo 34)?
 - i. _____
 - ii. _____
 - iii. _____
 - iv. _____

- d. Iti ngatoen ti amin, ania ti aramidenna iti bersikulo 35? _____

- e. Ania ti inbagana iti bumalay? _____

PAGPAMPANUNOTAN: “Ngem ti Samaritano...lumasat iti ayan ti lalaki...ket napan kenkuana (dagiti bersikulo 33-34).” Dagitoy a sao kasapulan nga imatangantayo. No mapantayo iti lugar a sadiay adda dagiti tattao saan a nalaka. Kas pangarigan, no makasangotayo ti maysa a tao nga addaan ti sabali a kapanunotan, makisuppiattayo a mangipapilit a surotendatayo. No ti panagbiag ti maysa a tao ket iturturayan ti imoralidad a panagbiag ipapilittayo nga agbalbaliwda kadagiti ugalida ket urnosenda dagiti aramidda. Ti kadi kababalintayo kadakuada ket naisupadi ngem kadagiti padi ken Levita a nangngaasi ket linabsanda. No ti pannakisasaotayo ket bumayag aglisitayo a “lumasat iti sabali a bangir.” Kasanotayo nga agbalin a kaarruba a tumulong iti agkasapulan ti asi a nakadalit iti igid ti dalan ti biagtayo no saantayo a mapan kadakuada? Kasanotayo a maited ti panangaywantayo kadakuada no ditayo kitaen ida kadagiti mata ti kinaimbag? Kasanotayo a tumulong no ditayo asikasoen ida iti kasasaadda nga ayanda? Ti kapanunotam ken panagpampanunotmo: _____

PANAGSANAY:

1. Ita ileppas ni Jesus ti saritana a pakasaritaan. Ania ti saludsod ni Jesus iti nasaririt ti linteg (bersikulo 36)?

2. Ti insungbat ti nasaririt (bersikulo 37): _____
3. Ket kinuna ni Jesus kenkuana: _____

BUKLEN: Maiturpostayon ti pakabuklan ti pangarig. Naibaga laeng, ti lalaki ket natulisan ket nabaybay-an a matmatay. Limmasat ti dua a di timmulong kenkuana ngem ti Samaritano a limmasat ket nagsardeng, naasian iti lalaki, ket inaramidna iti lalaki ti amin a mabalinna para kenkuana. Siaayat a nagbayad iti gated no aniaman ti nagasto iti pannakaaywanna.

PAGPAMPANUNOTAN: Kas pampanunotem dagitoy a bersikulo, ania a tao/tattao ti mailasinmo? Ti nasaririt ti Linteg? Ti biktima? Ti padi wenno Levita?

1. Ania ti maipapan iti nasaririt ti Linteg? Kaano dagiti oras a sinuotmo ti Dios wenno sinulisogmo Isuna? Wenno, kaano ngata iti panangitibkolmo Kenkuana kadagiti ibagbagana? Adda kad dagiti tiempo a ti panangipagarupmo ket nalinlintegka ngem dagiti sabali? Kaano dagiti tiempo a kayatmo ti pumidot kadagiti bukodmo a “karruba,” dagiti kimadkadduaam? Dagiti kapanunotam ken pampanunotem:

-
-
2. Ania ti maipapan iti biktima? Nalabit mariknam a kaslaka kenkuana, parparigaten daytoy a biag ken agkasapulan ti tulong a nabaybay-an iti dalan a matmatay. Panunotem uray man la dagiti miembro ti iglesia a timmulong kenka. Napukawmo ti talekmo iti padam a tao ket ita mangnamnama laeng iti mangngaasinto kenka. Dagiti kapanunotam and pampanunotem: _____
 3. Itan adda dagiti padi ken Levita? Nalabit makitam ti bagim kadakuada ket mariknam ti basolmo. Kaaduanna a lislisiam dagiti narigat a kasasao gapu ta sapulenda unay ti addan nga agsobsobran a biag. Maysa nga adda iti iglesia, agserserbi, situtulgog a mangipaay ti adu nga oras, ket awanen ti orasmo pay kadagiti dadduma. Dagiti kapanunotam ken pampanunotem: _____
-
-

Paset 4

PANURSURO: Ti Samaritano kagurgurana ti Judio ken ti Judio kagurgurana ti Samaritano. Numan pay, naibaga kadayo a ti Samaritano ket naasian iti lalaki. Ania ti kaipapanan ti asi? Apay koma nga aramaten ni Jesus ti kastoy a klase ti pannakilangen tapno sungbatanna ti saludsod, siasiasino ti karrubak?

Ti maysa di naasian nalabit kinunana, “Gungunam ti naaw-awatmo. Awan bibiangko ditoy. Dika am-ammo ket awan ti pagrebengak kenka. Kalpasan ti amin, agkabusorta. Ti makaay-ayo ket dayta ti apag-isu a wagas ti padana a Judio, ti padi ken Levita, insungba iti kasasaadna. Dida nangngaasi iti kabsatda, ti karrubada a Judio.

Daytoy Samaritano, numan pay kasta, ket nangngaasi. Ti asi kunana a saanmonto maawat no ania ti pakaikariam. Ti asi kunana nga ipatpategka a kasta koma met kaniak. Ti asi umaddang nga agpasango ket agtignay a siiimbag iti agkasapulan ti tulong ken awanen ti namnama. Makaay-ayo a paliwen dagiti dua a sao iti bersikulo 33. Ngem ti Samaritano kas, idinto a magmagna, _____, ket idi nakitana, naasian. _____ kenkuana ket binedbedanna dagiti sugatna.” Dagiti dadduma nakitada isuna ket linabsanda ngem idi immay ti Samaritano napan iti yan ti lalaki. Ti asi ket saan a napukaw uray ania man ti kasasaad ti sabali. Ti asi ket awan gungun-odenna sakbay nga agaramid.

PANANGIPAKAT KADAGITI SALUDSOD:

1. Siasino dagiti adda iti biagko a naasian kaniak idi nakasapulannak ti asi ken pammakawan imbes koma a pannakaukom ken pannakadusa? _____

Ania ti inpakitada nga asi kaniak? _____

2. Siasino dagiti Naimbag a Samaritanok? Siasino dagiti kinadkadduak iti lugar ti rigat iti biagda ket inyegko ti asi? _____

3. Inaldaw a maikkantayo kadagiti gundaway a mangyeg ti asi kadagiti biag dagiti tattao. Ti panangyeg ti asi ket ikkannatayo ti bileg a mangyeg ken Jesus kadagiti tattao. Siasino ti am-ammok nga agbibbiag nga awanan ti namnama ken kari? _____

_____ Ania
ngata ti aramidek tapno tumulong iti dayta a tao babaen iti panangipaay kadakuada iti di da kaya nga aramiden kadagiti bagbagida? _____

PAGPAMPANUNOTAN: Maminsan manin, kitaentayo dagiti agakem iti pakasaritaan. Iti naisangayan panunotentayo a ti biktima nabaybay-an a matmatay iti dalan, ti natakawan ti pagan-anay, naparigat ken natulisan. Isu ti nabaybay-an, awanan ti bileg, ken awananen ti namnama a mangsalbar ti biagna.

1. Makitak kad ti bagik a kas ken daytoy a lalaki? Ti kad basol tinakawannak iti napsikalan a pigs, kuarta, naimbag a pakasarsaritaan, panggep wenna kinapateg? Nakadalitnak nga awanan namnama iti abot ti bukodko a dakes nga aramid? Kas iti panangiyarigko ti biagko ania a klase ti naespirituan a kasasaadko ita? Dagiti kapanunotam: _____

2. Makakitaak kadi ti anniniwan? Adda kadi ti mangipabpababa kaniak? Adda kadi ti nakabirok kaniak? Adda kadi ti mangtartaripato kaniak, mangipatpateg kaniak ken mangpabang-ar kadagiti riribukko ket ag-agasanna dagiti sugatko? Siasino daytoy naasian a Samaritano? Daytoy kadi ni Jesus a mangital-o kaniak ket iyegnak iti pagdagusan? Dagiti kapanunotam: _____

3. Daytoy kadi ti langa ti asi – maysa a nangala ti basolko, dakes nga aramidko, dagiti pagkurangak, dagiti pagrigigatak, amin a negatibo maipapan kaniak ket innalana Kenkuana a saankon kasapulan pay nga awiten? Daytoy kadi ti asi a mangbatak kaniak iti abot ket itedna ti baro a biag tapno agbiagak? Ania ti napasamak? _____

Paset 5

PANAGSANAY: Agsao ti Dios maipapan iti asi. Ibagbagana a ti bagina ket mangngaasi unay ket aw-agagannatayo tapno agbiag iti biag ti asi. Kitaen dagitoy a pagibasaran a mangibagbaga iti naasi unay a Dios. Ania ti naadaltayo maipapan iti asi ti Dios ken ti asi a kayatna a makita kadatayo para iti maysa ken maysa?

Pagbasaran

Ania ti maadaltayo maipapan iti asi (ayat)?

Salmo 23:6	
Salmo 27:7	
Lukas 6:36	
Salmo 52:8	
Deuteronomio 4:31	
Salmo 103:11	
Hosea 6:6	
Mateo 5:7	
Mikias 6:8	
Efeso 2:4	

PANANGIKABESA: Pagtalinaeden iti panunot ti ladawan ti Apo nga umay kadatayo kas Naimbag a Samaritano, kitaen ti Efeso 2:4-5. Daytoy ket agsasao iti ayat ti Dios kadatayo umay a kas agpadpada nga asi (saan a awaten ti pakaikariantayo) ken parabur (awatentayo ti di pakaikarian). Maay-ayo kadagitoy a balikas: “Ngem ti _____, idinto a nabaknang iti _____, gapu iti dakkell nga _____ a _____ na kadatayo, uray pay _____ idi gapu kadagiti _____, _____ natayo a nairanud ken Cristo, gapu iti _____. Isurat daytoy a bersikulo iti bassit a papel ket ikkan ti tanda no adda mangted kenka ti asi ken mangkita kadagiti gundaway iti no addaanka ti gundaway a mangipakita ti asi kadagiti sabali.

PANANGAMIRIS:

1. Ibag ti pangngarig iti bukodmo a pagsasao: _____

2. Siasino nga agak-akem ti karruba ti lalaki ken apay? _____

PANANGIPAKAT:

1. Ti Samaritano isu idi ti karruba. Isu ti naasian. Mabalintayo a kunaen isu ket managkarruba wenno inaramidna ti banag a pannakikarruba. Iyarigmo ti karrubam a kas iti bagim. Ti Linteg kunana nga ayatentayo ti karrubatayo a kas ti bagitayo. Kasano ti panangtratok iti bagik? Kakaasiak kadi ti bagik?

Pakawanek kadi ti bagik ken aywanak ti bagik? Piliiek kadi dagiti naimbag para iti bagik? Masiribnak kadi, bigbigen a kabaelak laeng ti agbiag a kas anak ti Dios iti asina? Dagiti kapanunotam: _____

2. Naimbagnak kadi a karruba? Siasino ti kakaasiak? Ti lalaki iti sumaruno a ruangan? Ti sekretaria ti opisina? Ti anak ti maestrak? Ti nainget a maestro? Kakaasiak kadi ida a kas naimbag a kaarruba a mangbigbig a ti asi nga inted ti Dios kaniak ket mausarko a mangted ti asi ti Dios. Dagiti kapanunotak: _____

PANANGKARIT: Ibagam iti ubing, gayyem, wenna maysa a tao a nadekket kenka ti pangngarig ti Naimbag a Samaritano. Ibingaymo no ania ti kaipapanan daytoy ken no ania ti kaipapananna kenka. Awisem ida a basaen ti pakasaritaan a kadduadaka.

KARARAG: Apo, ikkannak kadagiti di mabilang a gundaway a mangipakita ti asi kadagiti sabali. Patinayon a diak mangngaasi gapu kadagiti nanengneng a gapuanan. Dawatek a pakawanennak. Luktam dagiti matak tapno makitada dagiti agkasapulan ket ikkannak ti puso a kas Kenka, napno ti kinaimbag ken asi. Ikkannak ti kiredko a mangawat a nasarakannak. Napukawak ken awan namnamak ngem iti asim naasianka kaniak. Innalam amin a pagrebbengak iti kasasaadko. Innalam dagiti rugit ken dugyotko ket insublim ti kararruak. Innalam amin a dakes nga aramidko iti krus. Binayadam ti gated tapno mawayaannak. Iti naindaklan nga ayatmo pinagbiagnak a kadduaka iti agnanayon. Ti maitedko laeng Kenka ket pagyaman ken panagdayaw. _____

MAIKAINNEM A LEKSION

KET NANGRUGIDA A NAGRAMRAMBAK

LUKAS 15:11-32-TI AGUR-URAY NGA AMA

Pakabuklan ti Leksion 6

Pakabuklan

Pakauna

Leksion 6: Lukas 15:11-32

- Ti Panggarig
- Napasubli ti Pampanunotna
- Ti Agur-uray nga Ama
- Ti Inauna a Kabsat
- Dagiti Naespiritoan a Kinapudno
- Laglagipen
- Ti Linteg ti Ayat

PAKAUNA

Daytoy a pangngarig ket pakasaritaan ti anak a pimmanaw iti balayda ken ginastosna ti tawidna iti nakadakdakes a panagbiag. Nalabit a makitayo ti mismo a bagiyo iti daytoy nga agtutubo. Iti sabali a bangir, mabalin a maamoanyo ti linaon ti puso daytoy nga ama nga agur-uray iti panagsubli ti anakna iti balayda. Ken kasta pay dagiti dadduma mabalin a maawatanda ti pungtot ti inaunaan a kabsat.

Bayat ti panangadalmo ti Lukas 15, laglagipem dagiti agdengdenggeg ken Jesus. Makisasao ni Jesus kadagiti tattao a makabigbig kadagiti bagbagida a kas iti inaudi a kabsat ta maibilbilangda a kas dagiti agsingsingir iti buis ken dagiti managbasol. Kasta met dagiti Eskriba ken dagiti Fariseo ket addada met a naitabuno ket naibaga kadatayo a nagtantanabutobda. Kidkiddawen daytoy a pangngarig a kitaentayo ti puso ti ama. Imdengantayo a nalaing ti nagpintasan a panangibaga ni Jesus daytoy a pangngarig kadagiti amin nga immasideg Kenkuana.

Makapagrambak laeng ti Ama gapu ta “daytoy anakko ket natay ngem nagungar met laeng; napukaw isuana ngem nasapulan.” Ken ti inaunaan nga anak uliten ken guyugoyenna ti anakna a makipagrambak ken agragsak “ta daytoy kabsatmo ket natay, ngem nagungar; napukaw isuna, ngem nasapulan.”

LEKSION 6

Paset 1

PAKAUNA: Linaon ti Lukas 15 ti nadumaduma a pangngarig nga inbagbaga ni Jesus kadagiti adalanna. Ti umuna a dua a bersikulo ket ipakpakaamona kadatayo no siasinno dagiti dadduma a sumursurot ken Jesus. Iti bersikulo 1 naibaga a dagiti _____ ken _____. ket adda a naguurnongda amin a dumngeg kenkuana. Dagiti met dadduma ket nagtultuloyda a sumusurot kenkuana a kas mangbabalaw kenkuana. Isuda dagiti _____ ken _____. Malagipyonto inton mapan ni Jesus iti balay ni Zakeo a dagiti tattao ket _____ (Lukas 19:7). Nagtantanabutobda gapu ta napan a nagpasangaili ni Jesus iti balay ti _____. Awan ti nagdumaan dagiti pasamak iti Lukas 15:2. Dagiti Fariseo ken mamaestro iti Linteg ket ad-adda ti pannakaupayda gapu kadagiti kakuykuyog ken dagiti pakikadkaduaan ni Jesus ngem kadagiti saoen ken ti mabalin nga ibagana.

PANAGSANAY: Mangrugi iti bersikulo 3, saritaen ni Jesus ti tallo a nagduduma a pangngarig:

1. Ti pangngarig ti napukaw a _____ (bersikulo 3-7). Ti adal iti bersikulo 7: _____.
2. Ti pangngarig ti napukaw a _____ (bersikulo 8-10).
Ti adal iti bersikulo 10 _____.
3. Ti pangngarig ti napukaw a _____ a mangrugi iti bersikulo 11.
Daytoy a pangngarig ti maadal iti Leksion 6.

ARAMIDEN: Basaen ti Lukas 15:11-16

- Ania ti kayat ti anak?
- Ania ti inted ti ama kenkuana?
- Ania ti inaramid ti anak?
- Sadino ti nagtungpalan ti anak?

PANAGSANAY:

1. Ania ti naibaga kadatayo iti bersikulo 11? _____.
2. Ania ti inbaga ti inaudi nga anak iti amana (bersikulo 12a)? _____.
3. Ania ti inaramid ti ama (bersikulo 12b)? _____.
4. Ania ti inaramid ti anak (bersikulo 13)? _____.

- a. _____.
- b. _____.
- c. _____.

5. Amin a banag nga adda kenkuana ket naibus. Ginastosna amin. Ita ania ti mapaspasamak (bersikulo 14a)?

_____.

_____.

6. Ania ti kasasaad daytoy a tao (bersikulo 14b)? _____

_____.

7. Ania ti napanunotna nga aramiden (bersikulo 15a)? _____

_____.

8. Ania a trabaho ti nastrekanna (bersikulo 15b)? _____

_____.

9. Iladawan ti nakaay-ay-ay a kasasaadna (bersikulo 16)? _____

_____.

PAGPAMPANUNOTAN: Lagipem no siasino dagiti dumdumngeg ken Jesus. Dagiti agsingsingir ti buis ken dagiti managbasol ti dumdumngeg kenkuana. Panunotem no kasano a natiliwna ti imatangda bayat ti panangibagana daytoy nga istorya. Para kadagiti dadduma ket sarsaritaenna ti bukodda a pakasaritaan gapu ta ibilangda a nadadael ken narukop ti biagda. Agbibbiagda iti biag nga awan namnamana, awanan iti umiso a prinsipio ken kinabaknang, dida ammo no sadino ti pagkamanganda. Nakitada dagiti bagbagida nga agbibbiag a kasla murkat ti umili naipalab-ogda iti rugit ti ubong ti bukodda a biag.

PANURSURO: Laglagipen a sarsaritaen ni Jesus ti pakasaritaan iti ama a Judio ken ti anakna. Ti bunga ti klase a panagbiag ti anak ti nangipababa kenkuana a nakikadua kadagiti baboy. Segun iti Linteg ni Moses ti baboy ket maiparit a sidaen a karne. Ania ti naibaga kadaytoy iti Leviticus 11:1-3, 7-8.

1. Ania ngata ti pagibasaran para iti mabalin a sidaen a karne (bersikulo 3)?

a. _____

b. _____

2. Ania iti parikot kadagiti baboy (bersikulo 7)?

3. Segun iti bersikulo 7b-8 ania dagiti pagannurotan ti Dios kadagiti Israelita? _____

_____.

Awan duadua a dagiti Fariseo ken mamaestro ti Linteg a bigbigenda dagitoy nga agsingsingir ti buis ken managbasol ket saan a naim-imbag ngem iti narugit, ken sigurado nga awan maipagpanakkelda a nasantoan a kinaimbagda.

Paset 2

PAGPAMPANUNOTAN: No kitaen a nalaing daytoy nga anak ket nalastog, awan ti panagraemna kas naimatangantayo iti umuna a paset ti pakasaritaan, nga awan ti kayatna nga aramiden para iti amana. Naibaga pay kadatyo a nagdaliasat a napan iti adayo a lugar, lugar a nangpalubos kenkuana a mangtallikud amin a sursuro ken nakaugalian ti amana ken ti umili a dimmakkelanna. Ni kaanoman saanen nga agtulnog iti paglintegan. Isuna ti nagbalin a ladawan ti kinasukir panagrebeld. Pinilina ti biag a mangpabus-oy ti pagayatan ti lasagna. Nagbalin isuna a tagabu ti klase ti panagbiagna ken ita nakatugaw iti ubong ti kinakawaw, pannakaibabain, ken pannakaabak.

ARAMIDEN: Ituloy a basaen ti pangarig. Basaen ti Lukas 15:17-24.

- Ania ti nabigbigna idi a mapasublina ti kananakemna?
- Ania ti plinanona?
- Ania ti insaganana ng ibagana ken amana?
- Ania ti inaramid ti amana iti panagsublina?

PANAGSANAY:

1. Ania ti naibaga kadatyo iti bersikulo 17? _____
2. Ania ti nabigbigna?
 - a. Maipapan kadagiti babaonen ti amana? _____
 - b. Maipapan iti bukodna a bagi? _____
3. Ania ti planona (bersikulo 18-19)?
 - a. Sadino ti pagturonganna a papanan? _____
 - b. Ania ti ibagana ken amana?
 1. _____
 - ii. _____
 - iii. _____

PAGPAMPANUNOTAN: Ania ti adda a napasamak? Ania ti adda a mapasasamak iti kaunggan daytoy nga agtutubo? Ania ti nangiturong kenkuana nga agbalbaliw iti biagna? Awan didiay ti amana nga agpakpakaasi nga agawid isunan. Awan ti nakaibaga kadatayo wenno aniaman a banag a nakaigapuan iti pannakamirisna. Iti bersikulo 17 linagipna ti ammona. Ammona a dagiti babaonen ni amana ad-adu ti adda kadakuada ngem isuna. Adda dagiti taraon a maidulinda. Ammona nga awanan isuna.

Ania pay ti ammo daytoy napukaw nga anak? Siasino idi isuna? Iti baet ti amin nga inar-aramidna, anak latta isuna! Isu ti anak ti amana! Ammona a ti kasayaatan para kenkuana ket adda iti uneg ti balay ni amana! Anian a bileg nga

adda iti saadna nga anak! Nupay kasta, saannan a patien a maikari pay isuna iti saadna nga anak iti daytoy a gundaway! Numan pay no kasta, anian a nagtibker ti kapet ti ama iti anakna iti tiempo a nagbibig ti awan mamaayna ti anakna. Bagi isuna ti amana ken kukuana met ti amana! Ti langenlangen nga adda kenkuana ken ti amana ket saan a nadadael babaen iti dakes a panagbiagna ken ti pannakaibus ti sanikuana. Napatpateg nga amang ti langenlangen iti aniaman a banag nga aramidenna. Nalawlawag pay daytoy a makita bayat ti panagtultuloy ti pakasaritaan.

PANAGSANAY:

1. Ita, naipakaammo kadatayo (bersikulo 20) nga isuna ket _____ ken _____ iti amana.
2. Ania ti inaramid ti ama iti panagsubli ti anakna (bersikulo 20b)?
 - a. _____
 - b. _____
 - c. _____
 - d. _____
3. Kitaem ti di a mailadawan ragsak ti ama idi a makitana ti anakna. Napnoan iti ayat-asi timmaray a nangsabet iti anakna, inarakupna ken inagkanna isuna. Awan ti lugar ti panagduadua ta napno iti ayat-asi nga isuna ket maragragsakan a makitana manen ti anakna. Inpudno ti anak ti basolna. Inbagana iti amana iti apag-isu a kunana nga aramidenna. Kasano ti kaatiddog ti pangaminna iti basolna. Pagdiligen ti bersikulo 18 ken 19 iti bersikulo 21. _____
4. Ti kayat laeng ti ama ket agrambak. Ania dagiti inbilinna nga aramiden dagiti adipenna (bersikulo 22-23)?
 - a. _____ (ti kapatgan a pagan-anay ti dayaw)
 - b. _____ (ti singsing ti tawid)
 - c. _____ (ti sapatos ti dayaw)
5. Segun iti bersikulo 24, ania ti kayat a saoen amin daytoy a rambak? Apay nga adda ti padaya ken rambak?

Paset 3

PAGPAMPANUNOTAN: Kasla padaya kaniak!

AMIRISEN: Sakbay nga itultuloytayo ti pangarig kasapulantayo a lagipen no siasino pay ti dumdungeg bayat a mangisursuro ni Jesus. Nagsasaritaantayo maipapan dagiti agsingsingir ti buis ken dagiti managbasol. Lukas 15:2 ti

makatulong kadatayo a manglagip kadagiti dumdumngeg ken Jesus. Siasino dagiti dadduma? _____
ken _____. Ania dagiti tantanubutobenda? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Lukas 15:25-32.

- Siasino ti baro a tao a naiyam-ammo?
- Ania ti inaramidna iti adda a mapasasamak?
- Ania ti inaramid ti ama?
- Ania ti adal daytoy a pangarig?

PANAGSANAY:

1. Siasino ti agrabtrabaho iti katalalonan (bersikulo 25)? _____
2. Ania ti mangmangegna baya nga umas-asideg iti balayda? _____
3. Pinagsaludsodanna ti adipen no ania ti mapasasamak ket inbaga ti adipen kenkuana a ti _____
ket _____ ken ni _____ ket _____
_____ ti _____ agsipud ta
_____ isuna a _____ ken _____
(bersikulo 27).
4. Kasano ti inaramid ti inauna a kabsat iti daytoy a damag (bersikulo 28). _____
_____.
5. Ket ita, ania ti inaramid ti ama (bersikulo 28b)? _____
6. Ania ti inbaga daytoy nga anak iti amana?
 - a. (bersikulo 29) _____
 - b. _____
 - c. (bersikulo 30) _____
 - d. _____
7. Ken itan, maiturongtayo iti uneg ti puso ti ama. Kasano ti isusungbatna kadagiti pammabasol ti anak
kenkuana (bersikulo 31-32)? “Anak, _____ kankanayon nga
_____ kaniak, ken amin a _____ ket
_____ met. Ket maiparbeng laeng nga _____ ken
_____ ta daytoy _____ ket
_____ ngem _____ isuna ket
_____ ngem _____.”

PAGPAMPANUNOTAN: Dagiti saan a nakapadas a nagtalaw iti balayda “tapno adaywanna amin dagitoy” ket
nalakada laeng a mabigbig ti bagbagida ti rikna ken aramid ti inauna nga anak. Narigat para kenkuana iti
makipagrambak iti amana agsipud ta mamati unay a no adda man maikkan iti padaya a mapartian iti napalukmeg a

baka ket awan sabali no di isuna. Isuna laeng ti nagserbi a situtudio. Isu ti saan a nanggastos ti kinabaknang ni amada kadagiti balangkantis a babbai. Isuna ti nagtalinaed iti balay ken nagtrabaho iti katalalonan. Isuna ti maikari a maikkan iti “pammigbig a panagyaman “a padaya para iti amin a kinamatalekna ken kinagagetna a nagtrabtrabaho. Ngem sabali iti panangkita iti ama. Maragsakan unay ti ama ta ti inaudi nga anakna ket nagsubli iti balayda a napia ken sisasalun-at. Rumbeng laeng nga agrambak. Saanna a malapdan ti bagina! Apay (bersikulo 24)? _____

Paset 4

PANURSURO:

1. Iti daytoy a gundaway iti panagadaltayo kasapulan a kitaentayo dagiti nagakem ken takuaten dagiti naespiritoan a kinapudno nga isursuro ni Jesus kadatayo iti daytoy a pangarig.
 - a. Ti inaudi nga anak ibagianna dagiti immadayo ken saandan nga agbibig iti langenlangenda iti Nailangitan nga Amada. Masansan iti pannakariknada iti pagkuranganda ditoy a maamoanda ti nakaro a panagkaspulanda iti balay ni Amada ken il-iliwenda ti agsubli kenkuana.
 - b. Ti ama ket isu ti Dios, ti Nailangitan nga Amatayo, ti Maymaysa a nangaramid kadatayo a kas kukuana. Isuna ti agur-uray nga Ama, ti Maymaysa a kankanayon a magpadpadaan para kadagiti mangtalantan iti dalan nga agsubli iti pagtaengan. Naibaga kadatayo nga idi nga adayo pay laeng nakita isunan ti amana. Kasano ngatan ti kabayag ti ama nga agpaspasungad ken agur-uray, a sinamnamaiti panagsubli ti anakna?
 - c. Ti inauna nga anak ket ibagianna dagiti nagtalinaed a natulnog iti ama ngem marigatanda a makipagambak Kenkuana inton dagiti immadayo ket agsublida iti pagtaenganda ken agsublida iti langenlangenda Kenkuana. Isuda dagiti nagan-anus a nangsalmimet ti tunggal linteg nga awan pagkuranganna. Isuda dagiti daydayawen dagiti tattao agsipud ta saanda a nagtignay a kas iti inarimid ti kabsatna. Awan ti aniaman a pakababalawanda.
2. Dagiti nagtalinaed iti pagtaengan ket isuda ti kankanayon a pagtaudan ti rag-o ti Ama ngem ti Ama ket panawanna ti pangen (Lukas 15:4); sukimatenna ti balay (Lukas 15:8), ken nagtalinaed nga agbanbantay (Lukas 15:20) nga aramidenna aniaman a banag para iti pagimbagan dagiti napukaw. Kadagiti agsingsingir ti buis ken managbasol daytoy nga istoia ket iyegna ti Naimbag a Damag! Ti Naimbag a Damagda: Uray ania man a kasasaad ti ayanko ken uray sadino ti pakapukawak ti Nailangitan nga Ama ket rumuar a mangbirok kaniak ken saan nga agsardeng agingga a masapulannak!

Ti makunam ken kapanpanunotam: _____

PANANGIPAKAT:

1. Ania kadagiti nagakem iti pakasaritaan iti pangidiligam iti bagim? _____

- Ania met kadagiti nagakem iti nakaagaw iti imatangmo? _____

2. Ania ti Naimbag a Damag ti inted ni Jesus kenka iti pannakaammom a birbirokennaka ken inkarina a sapulennaka agingga a mabirokannaka? _____

3. Ania ti karit para kenka no maamoam a napukawka ngem ita nasapulandaka ken naipanka iti balay ti Ama? _____

4. Ania ti karit kenka bayat iti pannakilangenmo kadagiti karrubam, dagiti gagayyemmo, ken ti pamilyam? _____

5. Kasano a makipagpasetka iti Ama iti misionna nga agsapul ken mangisalakan kadagiti napukaw? _____

PANANGAMIRIS: Adu kadagiti kangrunaan nga adal a nagpatingga iti balikas ni Jesus iti paggibusan ti pangarig iti balikas ti Ama: “ngem masapul nga agrambaktayo ken agrag-otayo, agsipud ta daytoy a kabsatyo ket natay ngem nagungar manen; napukaw ngem naspulan met laeng.” Kitaem ti kapada met laeng a balikas wenno kapanpanunotan kadagitoy a sublianan a paset ti Biblia:

1. Ania ti inbaga ni Jesus ken Nicodemo iti Juan 3:16-17? _____

2. Ania ti inbagana iti babai a Samaritana iti John 4:14? _____

3. Ania ti inbagana ken Zakeo iti Lukas 19:10? _____

PAGPAMPANUNOTAN: Adda iti maysa a nagakem a masapul a kitaentayo manen. Isu daytoy ti Ama. Awawisennatayo ti Ama a makiraman Kenkuana iti misyonna. Adda laeng iti aglawlawtayo dagiti gundaway nga agbalin a kas iti Ama, managayat ken manangngaasi ken managparabur kadagiti sabsabali. Iti apagdarikmat kitaem ti biagmo bayat iti panangkitam iti maysa a tao nga agsubli isu a nangtallikod iti Nailangitan nga Ama. Arapaapem ti bukodmo a bagi a mangpanaw ti amin a banag iti likodam ket ipakaammom iti sapsap, urnongen dagiti amin a buybuyot a tumulong kenka iti panagsapul ken ti misyon a panangisalakan, tumulong a mangipan kadagiti natay a naespiritoan iti Ama tapno biagenna manen ida, a tumulong a mangsapul kadagiti napukaw, nga agragrag-o bayat

iti panangisublim kadakuada iti Nailangitan nga Ama. Ti kapanpanunotam ken ti naamirismo: _____

Paset 5

PANANGIKABESA: Guyugoyennatayo ni San Pablo a manglagip ti dati a biagtayo, ti biag a nakaiyanakantayo sakbay a naipantayo iti sangakapamilyaan iti pammati. Kitaem iti Efeso 2:12. Isurat ti bersikulo iti bassit a papel. Naayabantayo a manglagip! Ibagbagana kadatayo iti bersikulo 12 a lagipentayo ti dati a kasasaadtayo.

1. Dakayo ket _____ idi ken Cristo
2. Dakayo ket _____ a makipag-ili.
3. Dakayo ket awan _____ iti tulag iti kari.
4. Dakayo ket awan _____.
5. Dakayo ket awanan _____ ditoy lubong.

Intultuloy ni San Pablo nga inbaga iti bersikulo 13 “ngem ita.” Kasta ti wagas ti dati a biagtayo *ngem ita* napasamak ti pannakabalaliw. Maysa a banag a naidumduma. Isurat ti bersikulo 13 iti likod ti bassit a papel. Laglagipen iti biag a nagbiagan *sakbay* ni Jesus ken ti biag a pagbibilag ita ken Jesus:

“*Ngem ita*, ken _____ dakayo nga idi _____ ket _____ kenkuana babaen iti _____ ni _____.” Saanakon a nailaksid, saanen a tagaruar, ken saanen a gangannaet *ngem ita* nairamanakon, naarakup, naiyasideg gapu iti dara ni Cristo a nagayos ket ita naiyabbong kaniak. Ti dara ni Cristo ti naiyabbong kadatayo amin! Yaman pay ken Dios!

PANURSURO: Nagtanabutob dagiti Fariseo. Nagtanabutob dagiti maestro ti Linteg. Nagtanabutob dagiti Judio. Kankanayon a sursurotenda ni Jesus a daydayamudomanda a kas pananggandatda a mulitan dagiti mensahena ken dadaelen ti trabaho ni Jesus. Maamakda a ti Linteg ni Moses isu a pagtaltalinaedanda ket masukatan iti sabali a banag, babaen iti sabali a tao. Immay ni Jesus saan a tapno dadaelenna ti Linteg ni Moses (Mateo 5:17) ngem ketdi tapno tungpalenna nga awan pagkuranganna ta awan ti tao a makatungpal. Immay Isuna a mangtungpal ti linteg ti ayat ta awan ti tao a makatungpal.

Bayat a dagaiti Fariseo ken dagiti dadduma ket agtantanabutobda, dagiti agsingsingir iti buis ken managbasol ket inawisda ni Jesus kadagiti pagtaenganda. Natugawda iti sakaananna ken sigagarda a dimngeg kadagiti pannursurona. Nasagid dagiti bibiagda babaen ken Jesus a nagkuna, “Sadino ti ayanda? Awan kadi ni maysa a mangdusa kenka? Uray Siak met saanka a dusaen. Inkan ket panawamon ti biag ni basol (Juan 8:10-11).” Naawis

met dagiti dadduma iti imatangna ket kimpetda kadagiti imana. Inayabanna dagiti ub-ubbing ken kinunana, “Bay- anyo dagiti babassit nga ubbing nga umay kaniak, ken saanyo a pawilan ida, ta kas kadakuada ti agtagikua ti pagarian ti Dios (Lukas 18:16).” Kadagiti nakabalud ket winayawayaanna ida kadagitoy a balikas, “Nawayawayaankayon manipud kadagiti an-annayenyoy (Lukas 13:12).” Kadagiti Judio a mamati kenkuana, kinunana, “No agtalinaedkayo iti pannursurok, dakayo dagiti pudno nga adalak. Kalpasanna maamoanyo ti pudno, ket ti pudno wayawayaannakayo... No ti Anak winayawayaannakayo, pudno a nawayawayaankayo (Juan 8:32, 36).”

PANANGIPAKAT: Ayaban ken awisenna tunggal maysa kadatayo ni Jesus. Pasangbayennatayo iti uneg ti pamilyana! Uray no anak man a nagtalaw a mangikuykuyog ti bangsit ti basol wenno ti inaunaan nga anak nga inartapan isuna ti sakit ti nakem ken dumawdawat ti nainkalintegan a hustisia, Isu ayabannatayo men laeng kenkua ken inlukatna dagiti imana a panangpasangbayna ken iyasidegnatayo iti bagina met laeng ta kukuanatayo amin. Agragrag-o isuna gapu ta napasublinatayo a naimbag ken nasayaat (Lukas 15:27).

1. Ania a dadagsen ti adda iti daytoy a langenlangenmo iti Ama a nailangitan ti naikkat kenka?

2. Ania a kawar ti winarwarna bayat a sagsagidenna ti biagmo babaen iti parabur ken dakkel a kaasina?

3. Ania a gubat ti nakidangadanganna para kenka gapu ti Kinapudno ti Saona ket winayawayaannaka?

KARARAG: “O agyamankayo iti Apo ta Isu naimbag ken ti asina ket awan patinggana.” Usarenyo daytoy a tiempo ti panagkararag a mangipaay iti panagyaman ken panagdayaw gapu kadagiti nakaskasdaaw a banbanag nga inaramidna....

1. Pagyamanam Isuna gapu ta napnoan asi nga inaw-awitna dagiti dadagsen iti biagmo: _____

2. Pagyamanam Isuna gapu ta winayawayaannaka ken inarmidnaka a natibker: _____

3. Pagyamanam Isuna gapu ta siaanus a nakidangadangang para kenka kadagiti gubat babaen iti Kinapudno iti Saona: _____

PASET A SUBLIAN

**TI DIOS TI NAGBIROK,
MISYONTAYO**

PANAGSUBLI

Naragsak a kablaaw! Naturposmon ti adalen a *Ti Dios ti Nangbirok, Misiontayo*. Naiyam-ammo kenka kenka dagiti tallo napapateg a tattao iti Baro a Tulag ken inadalmo dagiti tallo kadagiti adu a pangarig ni Jesus. Naamoantayo nga uray pay idi un-unana a panawen ti Dios ket adda nga agbirbirok kadagiti napukaw. Ti tarigagay ti pusona ket amin koma ket maisalakan ken maamoanda ti Pudno. Ammotayo met nga aw-awisennatayo a makikadua Kenkuana iti misionna, tapno ti misionna ket misiontayo met. Daytoy nga awis ket mangted iti panggep ken kaipapanan para iti biagtayo bayat iti pangtulongtayo kadagiti karrubatayo, nga umasideg kadakuada sadino man iti ayanda babaen itiatay ti Dios, ken iti panangirugi nga agaramid para kadakuada iti banag a dida kabaelan nga aramiden para iti bagbagida. Daytoy nga awis ket mangted iti panggep ken kaipapanan para iti bibiagtayo bayat nga ar-arakupentayo dagiti managbasol ken makipangantayo kadakuada ta ammotayo a ti ayat ti Dios ket awan pilpilienna, saan a naibasar iti allagaden ti linteg, ngem ketdi naidiaya para iti amin nga awan baybayadna. Mabalintayo a saoen dagiti balikas nga inbaga ni Jesus ken Zakeo, “Ita nga aldaw immay ti pannakaisalakan iti daytoy a balay,” ta kas inbagana ken Nicodemo, “Ta saan nga ibaon ti Dios ti Anakna ditoy lubong tapno ukomenna ngem ketdi tapno isalakanna ti lubong babaen Kenkuana!”

Maminsan pay orasna manen a sublianan ti adal. Laglagipem a saan a panangsuot daytoy, maysa laeng daytoy a gundaway a panangpatalged kenka ken ti panagrang-aymo bayat nga itultuloymo daytoy makapagagar a panagdaliasat a mangtubay ti biagmo. Iti panagadlmo maamoam ti kinapudno dagiti pakasaritaan ken ti kinapudno maipapan iti Dios ken ti sangkaparsuaan. Maduktalam pay no kasano a maipakatmo dagitoy a kinapudno iti biagmo a pagbibiyagam iti daytoy maika-duapulo ket maysa a siglo.

1. Siasinoda dagiti tallo a tattao nga inadaltayo? Sadino ti pakasarakan dagiti pakasaritaanda? Ania ti maysa a kinapudno a rumbeng a laglagipen?

Pangarig	Pakakitaan	Kinapudno

2. Ania dagiti tallo a pangarig? Sadino ti pakakitaan kadagitoy? Ania ti maysa a kinapudno a rumbeng a laglagipen?

Pangarig**Pakakitaan****Kinapudno**

3. Ania ti maysa a *kinapudno* maipapan ken Jesus a napidotmo manipud iti panagadalmo kadagiti tattao iti pangarig ni Jesus? _____
_____.
4. Ania ti *banag a naadalmo* maipapan iti *Dios* bayat iti panangitkitam ken Jesus a makisarsarita kadagiti tattao? _____
_____.
5. Ania ti maysa a *panangipakat* a kayatmo a suroten bayat iti panangus-usigmo kadagiti nagduduma tattao nga inpan ti Apo iti biagmo? _____
_____.
6. Ania ti maysa a *kinapudno* maipapan ken Jesus a napidotmo manipud iti panagadalmo kadagiti pangarig? _____
_____.
7. Ania ti maysa *kinapudno ti nasursurom* maipapan iti *Dios* bayat ti panagdengngegmo ken Jesus nga agisursuro kadagiti pangarig? _____
_____.
8. Ania ti *maysa a panangipakat* ti kayatmo a suroten bayat iti panangus-usigmo kadagiti nagduduma a tattao nga inpan ti Apo iti biagmo. _____
_____.